

Pramod: Hi Prasanth, when are you starting for Bangalore?
(ఎప్పుడు బయల్దేరుతున్నావు?)

Prasanth: Tomorrow by the evening train. It arrives here at 6 and leaves at 6.10 (సాయంత్రం Trainలో. అదిక్కడికి ఆరింటికి వచ్చి, 6.10కి బయల్దేరుతుంది.)

Pramod: I'll be at the station even before 6 to see you off.
(నీకు వీడ్కోలివ్వటానికి ఆరింటికి ముందే station లో ఉంటా)

See off= వీడ్కోలివ్వటం

Prasanth: O that's good of you. Thank you.
(చాలా బాగుంది. థాంక్ యూ. ఎవరైనా మనకు మంచిగానీ, సంతోషం కలిగించేదిగానీ చేస్తే, that's (that is) good of you, That's Kind of you అంటారు. good/ Kind ముందు very చేర్చవచ్చు)

Pramod: You remember our friend vinod is there too. He is into software.
(మన ఫ్రెండ్ వినోద్ కూడా అక్కడే ఉన్నాడు. అతడు కూడా సాఫ్ట్వేర్ (కంప్యూటర్స్)లో ఉన్నాడు. 'into' ఈ మధ్య ఈ అర్థంతో ఎక్కువ వాడుతున్నారు. He was into business for some time అతడు కొంతకాలం వ్యాపారంలో ఉన్నాడు/ వ్యాపారం చేశాడు)

Pramod: It's for him and for his dad to settle. Meet you at the station tomorrow. Bye.
(అది వాడూ, వాళ్ల నాన్న తేల్చుకోవాల్సిన విషయం. రేపు నిన్ను station లో కలుస్తా. వస్తామరి)

Prasanth: Bye.

ఈ Conversation లో, look at the following expressions.

- 1) starting for Bangalore
- 2) by the evening train
- 3) arrives here at 6 and leaves at 6.10
- 4) before six
- 5) good of you
- 6) into software
- 7) close to
- 8) talked to him over phone
- 9) the day before sivarathri
- 10) his father is angry with him at his postponing his marriage.
- 11) differs with his father over who he should marry.
- 12) Particular about
- 13) Outside the family circle
- 14) The reason for
- 15) It's for him and for his dad to settle.
- 16) At the station

Words like for, by, at, before, of, into, to, over, with, about, outside etc. are prepositions. prepositions గురించి ఇంతకుముందు lessons లో కొంత తెలుసుకున్నాం.

At home, at college, at school, at that place, at the village, at 6.00 pm, at 12 noon, at a stage/ a certain stage/ at that stage, (stage = దశ)

at the theatre, at the station etc.

2) to = ఒకచోటికి, ఒకరికి, ఒకచోటువైపు - to Hyderabad, to Vijayawada, to Tirupathi to my father, to the CM, etc.

3) ఒకరినుంచి, ఒక ప్రదేశంనుంచి = from. from Hyderabad, order from the CM, etc.

4) By- కప్పు ఉన్న వాహనాలయితే - by bus, by car, by train, by ship, by lorry, etc - దీనిద్వారా ఈ వాహనాల్లో అని.

a) I go to school by bus = School కు bus లో వెళ్తాను.

b) Goods arrived by lorry = సామాన్లు లారీలో వచ్చాయి.

c) He travelled by train = Train లో ప్రయాణం చేశాడు.

5) Top లేని (scooter, bike, cycle, horse) లాంటి వయితే on.

a) He goes to college on bike.

PRACTISE THE FOLLOWING

Subha: ఏంటి శోభా, Vizag నుంచి ఎప్పుడు తిరిగొచ్చావు?

Sobha: నిన్ను పొద్దుటి train లో

Subha: వెళ్లేటప్పుడు car లో వెళ్ళావుగదా, కార్లోనే వస్తా వనుకున్నాను.

Sobha: Car repair లో ఉంది. నేనిక్కడికి వెంటనే రావాల్సి వచ్చేసాను.

Subha: నీ మీద నాకు చాలా కోపంగా ఉంది.

Sobha: ఎందుకు?

Subha: నిన్నటినుంచి ఇంట్లో ఉండి ఒక్కసారి కూడా phone చేయనందుకు

Sobha: నేను వచ్చేసరికి ఇల్లంతా మురికి. ఇల్లంతా clean చేస్తూ busy గా ఉన్నా. Sorry.

ANSWER

Subha: Hi Sobha, when did you come back?

Sobha: Yesterday, by the morning train.

Subha: While going you went by car. I thought you would return by car again.

Sobha: The car was under repair. I came back because I had to come back urgently.

Subha: I am very angry with you

Sobha: What for?

Subha: You have been at home and haven't called me even once.

Sobha: By the time I came back, the house was dirty. I was busy cleaning it. Sorry.

By the evening train

Prasanth: Yea. My office in Bangalore is close to his. I talked to him over phone this morning, He said he would be at the station to receive me' (Bangalore లో నా office అతడి ఆఫీస్ కు దగ్గరే. నేనతడితో ఈరోజు Phone లో మాట్లాడాను. నాకోసం station కు వస్తానన్నాడు.)

Pramod: He was here the day before sivarathri it seems his father is angry with him at his postponing his marriage.
(మొన్న శివరాత్రికి ముందురోజు ఇక్కడున్నాడు. అతడు పెళ్ళివాడూ వేస్తున్నాడని వాళ్ల నాన్నకు కోపంగా ఉన్నట్టుంది)

It seems- అలా అనిపించటం/ కనిపించటం

Prasanth: He differs with his father over who he should marry. His father insists that he marry his uncle's daughter. He is particular about marrying a girl outside the family circle. That's the reason for his coming rarely.
(అతడికి, వాళ్ల నాన్నకు, అతడెవరిని పెళ్ళి చేసుకోవాలనే విషయంలో అభిప్రాయభేదాలున్నాయి. వాళ్ల నాన్నెవరైనా అతడి మామయ్య కూతురిని పెళ్ళి చేసుకోవాలని పట్టుబడుతున్నాడు. ఇతడెవరైనా దగ్గర చుట్టూలవాళ్లెవరిని చేసుకోవాలని పట్టుబడతా ఉన్నాడు. వాడిక్కడికి రావటం అందుకే అరుదు)

సామాన్యంగా prepositions మనుషుల, వస్తువుల, జంతువుల పేర్ల ముందు స్థలం, స్థితి, time, పద్ధతి తెలిపేందుకు వాడతారు అని ఇదివరకటి lessons లో చూశాం. ఒక్కోసారి మాటల తర్వాత కూడా prepositions వస్తాయి.

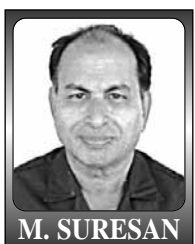
చాలా ముఖ్యమైన విషయం. ఏ preposition ఎక్కడ వాడాలనే rule ఏమీలేదు. మాట్లాడటం, చదవటం వల్లే అలవాటువుతుంది.

The correct use of prepositions is just a matter of practice.

English మాట్లాడుతున్నకొద్దీ, చదువుతున్నకొద్దీ prepositions అలవాటువుతాయి. ఉదాహరణకు మనం తెలుగులో అంటూంటారు: వాడి మీద నాకు కోపం. ఇక్కడ కోపం ముందు 'మీద' ఎందుకు వాడాలి అనే ప్రశ్నకు జవాబుండదు కదా. ఆ భాష లక్షణం, వాడుక అంతే. English లో preposition వాడుక కూడా అంతే. ఏ మాటముందు ఏ preposition, తర్వాత ఏ preposition అనేది కొంచెం కంఠస్థం చేయటం కూడా మంచిది. ఒకేమాట తర్వాత వాడే preposition లో తేడావస్తే అర్థంకూడా మారిపోతుంది. అందుకని prepositions విషయంలో చాలా జాగ్రత్త అవసరం. అయితే కొన్నిచోట్ల అంత confusion రాదు. గుర్తుంచుకోవాల్సిన విషయం: తెలుగులో, English లో, ముందు వెనుక అవుతుంటాయి.

Eg: To Mumbai = ముంబైకి

1) ఒకచోట, ఒక ప్రదేశంలో, ఒక time కూ, ఒక దశలో - ఇలాంటి అర్థాల వచ్చే preposition, at.

b) She moves about on a scooter - ఆమె scooter మీద తిరుగుతుంటుంది.

c) Travel was on horseback in the olden days = పాత రోజుల్లో ప్రయాణాలు గుర్రాల మీద.

6) ఒక చోటికి వెళ్లటం = go to a place; అయితే ఒకచోటికి బయల్దేరటం = leave for a place, depart for a place; be bound for a place.

a) He is going to Delhi tonight.

b) She has left for Kolkata

c) This train is bound for Chennai (చెన్నై వెళుతుంది)

d) The train is ready to depart for Lucknow.

7) ఒకరికోసం, ఒక విషయంకోసం = for

a) This book is for Ramesh = ఈ పుస్తకం రమేష్ కోసం.

b) I am taking a lot of trouble for you = మీ కోసం నేనింత trouble తీసుకుంటున్నాను.

8) a) Angry with = ఒక వ్యక్తి మీద కోపం
b) Angry at/about = ఒక విషయానికి కోపం.

i) My father is angry with me = నా మీద కోపం.
ii) My father is angry at/about my low marks. (నాకొచ్చిన తక్కువ మార్కులకు ఆయనకు కోపంగా ఉంది)

9) Particular about = ఒక విషయంలో పట్టుదలగా ఉండటం.
Many members of TRS are particular about KCR's resignation = KCR రాజీనామా విషయంలో చాలా మంది TRS సభ్యులు పట్టుబడుతున్నారు.
ఇలాంటివి చదివేటప్పుడు గమనిస్తూ చదవండి.

QA

ప్రశ్న: Spoken English, Grammar నేర్చుకోవడానికి తెలుగులో, తక్కువ ధర ఉండే పుస్తకాల వివరాలు చెప్పగలరు.

- జి. కేశవులు, పాముకుంట

జవాబు: మీరు ఉన్నది చిన్న పల్లెటూరునుంచున్నందువల్ల మీకు English వచ్చే అవకాశాలు తక్కువ అనే భయం అక్కరలేదు. చిన్న పల్లెటూరునుంచి వచ్చేవాళ్లు కూడా బ్రహ్మాండంగా English మాట్లాడగలుగుతున్నారు, మీరు కూడా మాట్లాడగలరు సరైన serious practice చేస్తే. తెలుగులో వివరణ ఉండే spoken English books లో Rapidex, English in 30 days లాంటి పుస్తకాలు చూడండి. మెల్లగా English news paper చదవటం ప్రారంభించండి. అర్థం అయినా కాకపోయినా, interest ఉన్నా లేకపోయినా చదవండి. మంచి dictionary (English to Telugu) దగ్గర ఉంచుకొని ఏదైనా పదం మీకు అర్థం కాకుంటే తెలుసుకోండి. చిన్న చిన్న story books, చిన్న classes English nondetailed books చదవండి. అర్థం అయినా కాకపోయినా TV English news వినండి. మీకు తోచినవి రాసి కాస్త English తెలిసిన వాళ్లకు చూపించండి. వీటితోపాటు మా Spoken English చదవటం practice చేయటం వల్ల మీకు ఓ నెల రోజుల్లో చాలా తేడా కనిపిస్తుంది.

Yamini: Hi Salini, when exactly do you expect Malini?
(మాల్లినీ కచ్చితంగా ఎప్పుడు వస్తుందనుకుంటున్నావు?)
expect = ఇచ్చేట్లే - 'స్పై' నొక్కి పలుకుతాం = ఆశించటం/ ఎదురుచూడటం/ అనుకోవటం

Salini: At 11.30. I am sure she will be here atleast by 12.30
(11.30 కి. కనీసం 12.30 కల్లా ఇక్కడుంటుందని కచ్చితంగా అనుకుంటున్నాను)
sure = ఘ్యూఅ = కచ్చితంగా

Yamini: So she is returning from the US. When did she actually leave for the states?
(అంటే ఆమె US నుంచి తిరిగొస్తుందన్నమాట. అసలేప్పుడెల్లెంది అమెరికాకు?)

Salini: She left at the age of twenty two, two years ago. By then she had completed her software training here.
(ఆమెకు 22 ఏళ్లప్పుడు, రెండేళ్ల కిందట. అప్పటికే కామె ఇక్కడ తన software training పూర్తిచేసింది.)

Yamini: I was at breakfast when you called to tell me that she wanted to see me. I am surprised that Malini still remembers me and told you to phone me.
(ఆమె నన్ను చూడాలనుకుంటున్న విషయం చెప్పడానికి నీవు నాకు ఫోన్ చేసినప్పుడు నేను బ్రేక్ ఫాస్ట్ చేస్తున్నాను. మాల్లినీ ఇప్పటికీ నన్ను గుర్తుపెట్టుకున్నందుకు, నాకు ఫోన్ చేయాలని నీకు చెప్పినందుకు ఆశ్చర్యంగా ఉంది)

I a) at 11.30 II a) by 12.30
b) at the age of 22 b) by then
c) at breakfast c) by chance
d) at a distance of d) by your watch
e) at 50 to 60 KMPH e) fast by/ slow by 5 min.
f) good at calculations f) by 11.45

ఈ సంభాషణలోని ఇతర prepositions:
a) from the US b) leave for
c) age of d) in a short time

I) At ఎక్కడెక్కడ వాడమో చూడండి.
a) at 11.30. కచ్చితంగా ఫలానా time కు అనే అర్థంతో at వాడతాం.
i) I show 6.15 కు మొదలవుతుంది.
The first show begins at 6.15
ii) మా classes 4.30 కి అయిపోతాయి.
Our classes end/ close at 4.30
iii) ఆ time కు నాకీ సంగతి తెలియదు
I did not know this at that time.
iv) వాడెప్పుడు వస్తాడనుకుంటున్నావు?
At what time do you expect him?
(అయితే ఇక్కడ At what time బదులు, when, better)

ii) Planes ఈ రోజుల్లో గంటకు 700 మైళ్ళు దాటి ప్రయాణం చేయగలవు.
Planes today can travel/ fly at more than 700 miles per hour.

f) Good at calculations
లెక్కలు బాగా తెలిసి ఉండటం
i) Maths బాగా చేయగలగటం=
good at/ clever at/ bright at Maths
ii) English బాగా రాకపోవటం=
poor at/ bad at English
iii) నేర్చుకోవటం ఆలస్యంగా/ నిదానంగా=
slow at learning-
iv) త్వరగా నేర్చుకోవటం=
quick at learning.

II) Now let us look at by
a) By 12.30= 12.30 కల్లా= 12.30 దాటకుండా= 12.30కు గానీ, అంతకుముందుగానీ. ఇది time కే కాకుండా, date కు, month కూ year కూ ఏ time లో అయినా వర్తిస్తుంది.

ii) మా ఇంటికన్నా మా పక్కెల్లు 10 అడుగులు ఎత్తు=
Our next building is taller than ours by 10 feet.
iii) దానికి దీనికి తేడా 10 రూపాయలు=
This differs from that by Rs 10/- (This is costlier than that by Rs 10/-)
iv) He is taller than his brother by 4 cms
వాళ్ల brother కన్నా అతడు 4 cms పొడవు.
ఇవీ at, by ల ఉపయోగాలు. ఇప్పుడు-
1) From: దీనిని- 'నుంచి' అనే అర్థంతో వాడతాం.
Kumar: Srikanth is coming from Chennai today
Kesav: How do you know? (నీకెలా తెలుసు)
Kumar: I had it from his brother. (ఈ వార్త నాకు అతడి brother నుంచి తెలిసింది)
Kesav: You know, Srikanth and I are from Nellore.
(నీకు తెలుసా, శ్రీకాంత్, నేనూ ఇద్దరం నెల్లూరు వాళ్లమే). ఇక్కడ From ను ఏ ఊరికి చెందిన అనే అర్థంతో వాడతాం.
Sankar: Where are you from? (మీదే ఊరు?)
Sukumar: I am from Vizag (మాది Vizag)

I will be there by 6.30

Salini: She is that type. She never loses friendship.
(తనలాంటిదే. friendship వదులుకోదు).

Yamini: We met only once, that too by chance, a year ago. After that we have met just once or twice. Good of her to remember me.
(ఎప్పుడో సంవత్సరం కింద అనుకోకుండా కలుసుకున్నాం మొదటిసారి. ఆ తర్వాత ఒకటి రెండుసార్లకంటే ఎక్కువ కలుసుకోలేదు. నిజంగా మంచిదే- నన్ను కలవాలనుకోవటం)

Salini: What's the time by your watch?
(నీ watch time ఎంత?)

Yamini: It is 11.15

Salini: Mine shows 11.20. My watch is fast by five minutes or your watch is slow by 5 minutes. Doesn't matter. She will be here in a short time.
(నా watch 11.20 చూపిస్తోంది. నా watch 5 నిమిషాలు ముందైనా నడుస్తుంటే, లేదా నీ watch 5 నిమిషాలు ఆలస్యంగా నడుస్తుంటే. ఫరవాలేదులే. కొద్దిసేపట్లో తనిక్కడుంటుంది.)

Yamini: How is she coming?

Salini: She is driving. When she last called me she was at a distance of 80 Kms. Suppose she is driving at 50 to 60 KMPH, she will be here by 11.45 at the most.
(ఆమె Car లో వస్తోంది. ఆమె నాకు Phone చేసినప్పుడు 80 Kms దూరంలో ఉంది. గంటకు 50/ 60 Km వేగంతో వస్తోందనుకో. 11.45కల్లా ఇక్కడ ఉంటుంది.)

Yamini: You are good at calculations.
మనం last lesson లో prepositions discuss (చర్చించటం) చేశాం కదా. Let's (let us) know something more. (మరికొంత తెలుసుకుందాం).
పై Conversation లో We have used the two prepositions 'at' and 'by'. Let's look where we have used them:

b) at the age of
ఒకరికి ఫలానా వయస్సు వున్నాడు-
i) Children in India are put to school at the age of 3.
భారత్ లో పిల్లల్ని మూడో ఏటనే School కు పంపుతారు.
ii) అతడు 11వ ఏటనే Chess grand master అయ్యాడు
He became a Chess grand master even at the age of 11/ even at 11

c) at break fast = breakfast చేస్తున్నప్పుడు. ఇలాగే at lunch; at dinner; at bath, etc... ఆయా సమయాల్లో అని.
i) వాళ్లు భోంచేస్తున్నప్పుడు jokes వేసుకున్నారు.
They had jokes at their meals/ lunch/ dinner etc...
ii) అతడు స్నానం చేస్తున్నప్పుడు phone మోగింది.
He heard the phone ringing when he was at bath.
ఇలాగే - at that height = ఆ ఎత్తులో అని కూడా అంటారు.

d) at a distance of = ... దూరంలో
i) విజయవాడ హైదరాబాద్ కు 300 Km దూరంలో ఉంది
Vijayawada is at a distance of 300 Km from Hyderabad.
ii) అంతదూరంలో ఉండటంవల్ల అతనిక్కడికి తరచూ రాలేదు
Being at such a distance (= so far off) he cannot come here frequently.

e) at 50 to 60 KMPH
50/ 60 Km వేగంతో. వేగం గంటకో, నిమిషానికో చెప్పేటప్పుడు at వాడతాం.
i) గంటకు 70 Km = at 70 KMPH; Second కు 1230 అడుగుల వేగంతో = at 1230 feet per second etc.

M. SURESAN

i) నేను 6.30 కల్లా అక్కడ ఉంటాను=
I will be there by 6.30 (I will be there at 6.30= 6.30 కు correctగా, by 6.30= 6.30 కు గానీ, అంతకుముందుగానీ)
ii) 20 ఏళ్లకే Tendulkar tests ఆడటం ప్రారంభించాడు=
Tendulkar began playing tests by his twentieth year
iii) 2003 కు అతను లక్షాధికారి అయిపోయాడు=
He became a lakhier by 2003.

b) By then= అప్పటికే
i) I went there at 11.30. By then the match had begun=
నేనక్కడికి 11.30కు వెళ్లాను. అప్పటికే match ప్రారంభమైంది.
ii) నేను వెళ్లసరికి అతన్ని వాళ్లు తీసుకెళ్ళారు=
By the time I reach there, they had taken him away.

c) By chance= అనుకోకుండా= by accident.
i) మేము అనుకోకుండా కలుసుకున్నాం= We met by chance/ by accident (accidentally).
అలాగే by mistake= పొరపాటున.
ii) By mistake I posted the letter to him instead of to his sister=
పొరపాటున వాళ్ల చెల్లెలికి బదులు, ఆ ఉత్తరం అతడికి post చేశాను.
iii) అతడు ఏదో పొరపాటు వల్ల అది చేశాడు=
He did it by mistake.

d) By your watch= మీ watch ప్రకారం.
i) నా watch లో time 8 అయింది.
It's 8 by my watch.
ii) మీ watch లో time ఎంత? =
What's the time by your watch?

e) Fast/ slow by= ఇటువంటిచోట్ల by 'ఎంతమేరకు' అనే విషయాన్ని తెలుపుతుంది.
i) మా అన్న నాకన్నా రెండేళ్లు పెద్ద=
My brother is my elder by two years.

ఇక్కడ Sentence లో from అర్థం చూడండి. మీదే ఊరు? అని అర్థం= ఈ అర్థంతోనే Where do you come from? అంటారు- అంటే మీరెక్కడించి వస్తున్నారు అని కాదు, మీదేపూరు అని. I come from Hyderabad అంటే మాది Hyderabad అని. (అయితే సందర్భాన్నిబట్టి ఒక్కోసారి- మీరెక్కడించి వస్తారు ప్రతి రోజూ - అనేందుకు, where do you come from? అనవచ్చు. Where are you coming from అంటే మాత్రం, మీరు ఇప్పుడు ఎక్కడించి వస్తున్నారా? అని.)

PRACTISE THE FOLLOWING IN ENGLISH:
Sasikanth: మామూలుగా నువ్వెప్పుడుంటావిక్కడ?
Ravikanth: 9.30 కల్లా ఇక్కడుంటాను. ఇంట్లో correct గా 8.45 కు బయల్దేరుతాను.
Sasikanth: 8.45కు నేను breakfast లో ఉంటాను.
Ravikanth: ఆ time కు నేను స్నానం, breakfast అంతా పూర్తి చేస్తా.
Sasikanth: ఎలా వస్తావు నువ్వు?
Ravikanth: Busలో, మా Office మా ఇంటికి 10 కి.మీ దూరం. అందుకని 45ని. ముందు బయల్దేరుతా.
Sasikanth: నేను bike లో వస్తా. Traffic jam లేకపోతే 40-50 kmph వేగంతో వస్తే నేనిక్కడికి correct గా 9.30కి చేరుకుంటా.
Ravikanth: నిన్న అనుకోకుండా శ్రీకాంత్ కలిశాడు. అతను lift ఇచ్చాడు. మామూలుకన్నా 10 నిమిషాలు ముందరన్నా.
Sasikanth: శ్రీకాంత్ బాగా drive చేస్తాడు.
ANSWER
Sasikanth: When/ At what time are you here usually?
Ravikanth: By 9.30. I start at home at 8.45
Sasikanth: I am at breakfast at 8.45
Ravikanth: By then I finish my both, breakfast, etc.
Sasikanth: How do you come?
Ravikanth: By bus. My home is at a distance of 10 km from office. So I start 45 minutes earlier.
Sasikanth: I come on bike. If there is no traffic jam, I reach here exactly at 9.30, driving at 40 to 50 kmph.
Ravikanth: I met Srikanth by chance yesterday. He gave me a lift on his bike. So I was here earlier than usual by 10 minutes.
Sasikanth: He is good at driving.

Vighnesh: Hi Manikanth you appear very happy today.

(ఈ రోజు నువ్వు చాలా సంతోషంగా కనిపిస్తున్నావు)

Manikanth: You are right. Dad called home this morning. He is coming on the 10th, that is, the day after tomorrow.

(పొద్దున మా నాన్న ఫోన్ చేశారు. ఎల్లండి అంటే 10వ తేదిన వస్తున్నారు)

Vighnesh: So he will be here on Saturday. That's good. Will he go back to the states again?

(అంటే శనివారం ఇక్కడికి వస్తారన్నమాట. మళ్ళీ states కు వెళ్తారా?)

Manikanth: Yes, he will be leaving again in a month. He has to be back there in April.

(అవును. ఒక నెల తర్వాత వెళ్లిపోతారు. ఏప్రిల్ లో ఆయన అక్కడ ఉండాలి.)

Vighnesh: Will he settle down there? (అక్కడే స్థిరపడతారా?)

Manikanth: No, but he will be there for quite a longtime.

(కాదు. అయితే కొన్నాళ్లపాటు అక్కడే ఉంటారు)

Vighnesh: When will you people join him? (మీరందరూ ఆయన దగ్గరకెప్పుడు వెళ్తారు?)

Manikanth: I have told you my sister is getting married on the 4th of April. The bridegroom is a software engineer there. So she will be leaving on the 10th or so of April. Dad will leave a week after that. Mother and I will join him next year, after I finish my studies.

(మా అక్క పెళ్లి ఏప్రిల్ 4న అని చెప్పాను కదా. పెళ్లికొడుకు అక్కడ సాఫ్ట్వేర్ ఇంజనీర్. ఆమె 10న వెళ్లిపోతుంది. తర్వాత వారం రోజులకు నాన్నగారు వెళ్తారు. నేను, అమ్మ వచ్చే సంవత్సరం నా చదువు పూర్తయిన తర్వాత వెళ్తాం.)

Vighnesh: I have my visa interview on 18th March. I have got admission into MBA in one of the universities in the US. The course will begin on the 7th May. I propose to leave in the 4th week of April.

(నాకు వీసా ఇంటర్వ్యూ మార్చి 18న ఉంది. అమెరికాలోని యూనివర్సిటీలో ఎం.బి.ఎ. సీట్ వచ్చింది. కోర్సు మే 7న ప్రారంభమవుతుంది. నేను ఏప్రిల్ నాల్గో వారంలో వెళతాను.)

Manikanth: Best of luck for you. During your stay there you can meet dad. He will be happy to be of help to you. (Best of luck)

(నువ్వక్కడ ఉన్నప్పుడు మా నాన్న గార్ని కలుసుకోవచ్చు ఆయన నీకు సంతోషంగా ఏ సాయం అయినా చేస్తారు.)

Vighnesh: Thank you. As soon as I go there, I shall get in touch with him.

(ధాన్యంగా. అక్కడికి వెళ్లగానే ఆయనతో touch లో ఉంటాను.)

✓ At, by time కు సంబంధించిన prepositions. అలాగే in, on, during, for, from, to/till, since కూడా timeకు అంటే సమయానికి సంబంధించిన preps. (prepositions)

Look at the following expressions from the conversation at the beginning of this lesson:

- a) This morning b) on the 10th c) on Saturday d) in a month e) for quite a longtime f) on the 4th of April g) on the 10th of April h) on 18th March /the 7 th May i) in the 4th week j) during your stay Days (sunday, monday,etc.) dates (the 10th, the 18th April) కు ముందు, on రావడాన్ని గమనించి ఉంటారు. అలాగే months and years ముందు in వస్తోంది కదా?

a) India became independent on the 15th August 1947.

b) The college closed preparation holidays on the 2nd March.

c) India became a republic on Jan 26th 1950. పై Sentence లో date చెప్పేటప్పుడు month (January) ముందు చెప్పి తర్వాత తేదీ చెప్పాం కదా. అందుకనే on Jan 26th అన్నాం. Months (నెలలు), సంవత్సరాల (years) ముందంతా in.

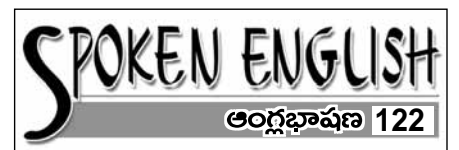
a) Ramu: When did Saran come here?
Raghu: He came here in February. (February లో వచ్చాడు)

Ramu: When is he going to complete his research project?
(అతడు తన రీసెర్చ్ ప్రాజెక్ట్ ను ఎప్పుడు పూర్తి చేయబోతున్నాడు?)

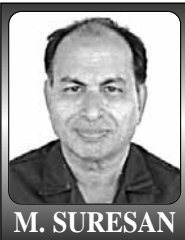
Raghu: I think in another year; that is in 2007. (ఇంకో సంవత్సరానికనుకుంటా, అంటే 2007లో)

Ramu: When did he begin it?
Raghu: In 2005

b) There are only 28 days in February, except once in four years.
(నాలుగేళ్లకు ఒకసారి తప్ప Februaryలో 28 రోజులే ఉంటాయి.)

c) There are 12 months in a year. (సంవత్సరంలో 12 నెలలుంటాయి)
d) He was born on 10th September 1984. (వాడు 10th September 1984లో పుట్టాడు.)
Imp...

i) On – before dates and days;
in – before months and years.
✓ తేదీలకు ముందెప్పుడు 'the' రావాలి.
On the 10th June; on the 15th of August, etc.
✓ అయితే dates, days, months, years కు ముందు Next (వచ్చే), last (పోయిన), every (ప్రతి) this (ఈ), that (ఆ) అనివస్తే అప్పుడు dates and days కు ముందు on కానీ, months and years ముందు in కానీ రావ్.

1. a) He will be here on Sunday. (అతను ఆదివారం ఇక్కడ ఉంటాడు.) Sunday ముందు on రావడాన్ని గమనించండి)

b) He will be here next Sunday (వచ్చే (next) Sunday వాడిక్కడ వుంటాడు - next Sunday కాబట్టి on వాడం)

2. a) I met him on the 26th Feb. (నేను అతణ్ణి ఫిబ్రవరి 26న కలుసుకున్నా). తేదీల ముందు On రావడాన్ని గమనించండి.

b) I met him last 26th. (పోయిన 26న కలుసుకున్నా) last ఉండటం వల్ల 'on' రాదు)

c) Salaries are paid on the first of every month. [on the first - గమనించండి on]

d) Salaries are paid every 1st. (ప్రతి నెలా మొదటి తేదిన జీతాలు చెల్లిస్తారు) ఇక్కడ every 1st కాబట్టి on లేదు.

3. a) Deepavali comes in October or November. (దీపావళి Octoberలో కానీ Novemberలో కానీ వస్తుంది). ఇక్కడ month ముందు in రావడాన్ని గమనించండి.

b) Deepavali comes every October/November.

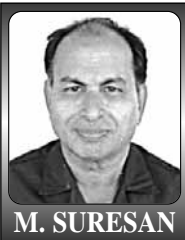

- [every October / November కాబట్టి on రాదు]
- c) The child was born in August 2005. (బిడ్డ August 2005 లో పుట్టింది - in August)
- d) The child was born last August (పోయిన Augustలో పుట్టింది-last ఉంది కాబట్టి in లేదు)
- ✓ అలాగే Last year, next year, that year, this year, every year ముందు in రాదు
- a) We had heavy rains last year (గత ఏడాది వర్షాలు బాగా పడ్డాయి.)
✓ Last yearముందు in లేదు.
- b) There was an earthquake that year (ఆ సంవత్సరం భూకంపం వచ్చింది.)
✓ That year ముందు - in లేదు)
- c) He will return next year (వాడు వచ్చే సంవత్సరం తిరిగొస్తాడు)
✓ next year ముందు in లేదు)
- d) He goes to Ooty every year

- ✓ Since = దీని అర్థం గతంలో ఒక time నుంచి అని. అంటే ఫలాన time నుంచి, ఫలాన రోజు నుంచి, ఫలాని నెల /సంవత్సరం / సంఘటన నుంచి అనేందుకు since వాడతాం.
- i) India has been independent since 1947 (1947 నుంచి)
- ii) I have not met him since last January (గత January నుంచి నేనతణ్ణి కలుసుకోలేదు)
- Compare the following:**
- a) India has been a republic since 1950.
- b) India has been a republic for the past/ for the last 55 years.
- ✓ a) లో 1950 నుంచి Republic గా ఉంది అంటున్నాం. అంటే since, point of time ముందు వాడుతున్నాం.
- ✓ b) లో 55 ఏళ్లుగా (Period of time) అని వ్యవధి కాబట్టి for వాడుతున్నాం.
- a) He has not seen a movie since January
- b) He has not seen a movie for the past / for the last two months.

During the training period...

c) There are 12 months in a year. (సంవత్సరంలో 12 నెలలుంటాయి)
d) He was born on 10th September 1984. (వాడు 10th September 1984లో పుట్టాడు.)
Imp...

i) On – before dates and days;
in – before months and years.
✓ తేదీలకు ముందెప్పుడు 'the' రావాలి.
On the 10th June; on the 15th of August, etc.
✓ అయితే dates, days, months, years కు ముందు Next (వచ్చే), last (పోయిన), every (ప్రతి) this (ఈ), that (ఆ) అనివస్తే అప్పుడు dates and days కు ముందు on కానీ, months and years ముందు in కానీ రావ్.

1. a) He will be here on Sunday. (అతను ఆదివారం ఇక్కడ ఉంటాడు.) Sunday ముందు on రావడాన్ని గమనించండి)

b) He will be here next Sunday (వచ్చే (next) Sunday వాడిక్కడ వుంటాడు - next Sunday కాబట్టి on వాడం)

2. a) I met him on the 26th Feb. (నేను అతణ్ణి ఫిబ్రవరి 26న కలుసుకున్నా). తేదీల ముందు On రావడాన్ని గమనించండి.

b) I met him last 26th. (పోయిన 26న కలుసుకున్నా) last ఉండటం వల్ల 'on' రాదు)

c) Salaries are paid on the first of every month. [on the first - గమనించండి on]

d) Salaries are paid every 1st. (ప్రతి నెలా మొదటి తేదిన జీతాలు చెల్లిస్తారు) ఇక్కడ every 1st కాబట్టి on లేదు.

3. a) Deepavali comes in October or November. (దీపావళి Octoberలో కానీ Novemberలో కానీ వస్తుంది). ఇక్కడ month ముందు in రావడాన్ని గమనించండి.

b) Deepavali comes every October/November.

- (ప్రతి సంవత్సరం అతడు ఊటికి వెళతాడు)
- ✓ (Every year ముందు in లేదు.
- ✓ అలాగే This week, that week, next week, every week, last week ముందు in రాదు. (Week ముందు ఎప్పుడూ in)
- a) I saw him here three times last week (పోయిన వారం నేనతణ్ణిక్కడ మూడుసార్లు చూశా) (Last week ముందు in లేదు)
- e) For quite a long time:
For ఉపయోగం... (for అంటే ఇంతకాలంగా అని.)
- i) (He was here for a week.) (వాడిక్కడ వారం ఉన్నాడు.)
- ii) (I waited for two hours for you yesterday.) నిన్న నీకోసం రెండు గంటలు చూశా
- iii) Any degree course is for three years (ఏ degree Course అయినా మూడేళ్లపాటు ఉంటుంది.)
- ✓ కాలవ్యవధి (Period of time) ముందు for వాడతాం.
- a) He has been here for the past two days (రెండ్రోజులుగా ఆయనిక్కడ ఉంటున్నాడు)
- b) The train stops here only for 5 minutes (రైలు ఇక్కడ 5 నిమిషాలు మాత్రమే ఆగుతుంది.
- f) During your stay = (నువ్వు ఉన్న కాలంలో)
- ✓ ఒక వ్యవధి లోపల అనే అర్థం వచ్చేట్టుగా అయితే during వాడతాం.
- i) During his visit here, he did not meet me (అతను తన వర్యటనలో నన్ను కలుసుకోలేదు.)
- ii) During the training period, you do not get any salary (శిక్షణా కాలంలో నీకు జీతం రాదు)
- iii) During the show there was some disturbance (ఆ ప్రదర్శన timeలో ఏదో అంతరాయం కలిగింది.)
- iv) During his tenure as President, he visited many foreign countries. (అధ్యక్షుడిగా ఆయన పదవీకాలంలో చాలా విదేశాలను చూశాడు. Tenure - టెన్యూర్ = పదవీ కాలం)

- a) లో January నుంచి b) లో రెండు నెలలుగా
- Now practise the following**
- Dheeraj:** నేన్నీకన్నా పెద్దవాడినని ఎందుకనుకుంటున్నావు?
- Neeraj:** నువ్వు Julyలో పుట్టావు, నేను Septemberలో పుట్టాను కాబట్టి.
- Dheeraj:** కానీ మన ఇద్దరం schoolలో June 12 న చేరాం.
- Neeraj:** పోయినవారం దాకా మనిద్దరం ఒకే వయస్సు కున్నాం నేను. నీ date of birth ఎక్కడో చూశా. అప్పుడు తెలిసింది.
- Dheeraj:** ఈ నెల 12 నా పుట్టిన రోజు నువ్వు తప్పక రా. 2002 నుంచి నా పుట్టిన రోజుకెప్పుడూ వస్తున్నావు కదా. ఈసారి కూడా రా.
- Neeraj:** ఈ సారి నేను రాలేనేమో. నా కోసం ఊళ్లో నాలుగు రోజులుగా మా అక్కయ్య ఎదురు చూస్తోంది. మళ్ళీ నేను వచ్చే సోమవారమే రాగలను.

ANSWERS

- Dheeraj:** Why do you think I am older than you?
- Neeraj:** You were born in July and I was born in September.
- Dheeraj:** But we joined school on 12th June.
- Neeraj:** Till last week I had thought we were the same age. I then saw your date of birth some where I knew it then.
- Dheeraj:** My birth day is on the 12th this month. Do attend it. You have been attending (coming for) my birth day since 2002. Don't fail this time.
- Neeraj:** I'm afraid I may not come/ I doubt if I can come - My sister has been waiting for me for the past four days at my village. I can come back only next Monday.

Viswanath: When does the temple near your place open?
(మీ ఇంటి దగ్గర temple ఎప్పుడు తెరుస్తారు?)

Lokanath: In the morning or in the evening?
(పొద్దున్నా, సాయంత్రమా?)

Viswanath: In the morning.
(పొద్దున్నే)

Lokanath: It opens at 5 in the morning and closes at 12 noon.
(పొద్దున 5 గంటలకు తెరుస్తారు. మధ్యాహ్నం 12కు మూస్తారు.)

Viswanath: In the evening?
(సాయంత్రం?)

Lokanath: The temple is open from 4 in the evening till 8 in the evening.
(సాయంత్రం నాలుగు నుంచి 8 వరకు తెరిచే ఉంటుంది.)

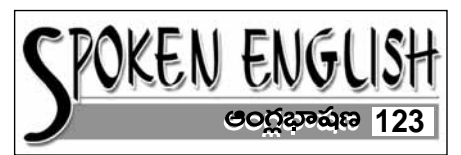
Viswanath: I thought it opened from three in the afternoon.
(మధ్యాహ్నం మూడింటి నుంచి తెరిచి ఉంటుందనుకున్నా.)

Viswanath: A few days ago our friend Trinath met me. You know he had been away for long. He said he would meet me the next evening, but he did not come.
(మన ఫ్రెండ్ త్రినాథ్, కొద్దిరోజులకింద కలుసుకున్నాడు. మరుసటిరోజు కలుసుకుంటానన్నాడు. కాని రాలేదు. అతడు చాలా కాలం నుంచి ఇక్కడ లేడు.)

Lokanath: Trinath is unreliable.
(త్రినాథ్ అంత మాట నిలుపుకొనేవాడు కాదు. Unreliable = ఆధారపడదగని)

Viswanath: Well then. Meet you again.
(మంచిది. మళ్ళీ కలుసుకుంటా.)

Lokanath: Bye.
మనం timeకు సంబంధించిన prepositions చర్చిస్తున్నాం కదా కొన్ని lessons నుంచి. This lesson too deals with prepositions of time.

iv) She is at leisure in the evenings
సాయంత్రాలు ఆమె తీరికగా ఉంటుంది.
(leisure = లెజర్ - measure లో su లాగ - 'లె' నొక్కి పలుకుతాం)

b) at noon: సరిగ్గా మధ్యాహ్నం 12 గంటలు noon. దీనికి అంటే noon కు ముందు మాత్రం at noon, the రాదు.

i) మధ్యాహ్నం 12కు సూర్యుడు మన నెత్తి మీద ఉంటాడు
The Sun is exactly above our heads at noon.

ii) మధ్యాహ్నం పన్నెండింటికి అతను బయటికి వెళ్లాడు
He went out at 12 noon/at noon.

c) In the night or at night -
ఈ రెండింటిలో ఏదైనా అనవచ్చు. అయితే, in తర్వాత the రావటం గమనించండి.

Ramana: Well, let me see; that is the 4th Feb, isn't it? That's right. On the morning of the 4th Feb I left for Guntur. So I didn't take the walk that morning.
(అంటే... ఆరోజు నాలుగో తేదీ కదా. కరెక్ట్. నాలుగో తేదీ ఉదయం నేను గుంటూరు వెళ్లా.)

Bhanu: When did you return?
(ఎప్పుడు తిరిగొచ్చావు)

Ramana: I returned on the evening of the 5th
(అయిదో తేదీ సాయంత్రం).
The morning, the evening, the afternoon ముందు in వస్తుంది. అయితే పై conversation లో లాగా ఫలానరోజు, ఫలాన తేదీ morning, afternoon, evening అయితే on రావటం గమనించండి.

She is very busy in the mornings

Lokanath: On festive days it is open till 2 in the afternoon. For example it was open at one on the afternoon of Sivarathri and closed late at night.
(పండగ రోజుల్లో మధ్యాహ్నం రెండు వరకు తెరిచే ఉంటుంది. ఉదాహరణకు శివరాత్రి రోజు మధ్యాహ్నం ఒంటిగంటకు కూడా తెరిచి ఉంది, రాత్రి చాలా ఆలస్యంగా మూశారు.)

Viswanath: I visited the temple on the morning of Saturday. I went to your place too. You were out.
(నేను గుడికి శనివారం ఉదయం వెళ్లాను. అలాగే మీ ఇంటికి వచ్చాను. నువ్వు బయటికి వెళ్లావు.)

Lokanath: On the morning of Saturday? Yea, I went to my sister's. She was planning to go to Delhi on the evening of Sunday. I was there to help her in packing.
(శనివారం పొద్దున్నా? అవును. మా అక్కయ్య ఇంటికి వెళ్లాను. ఆదివారం సాయంత్రం ఆమె డిల్లీకి వెళుతుండటంతో సామాన్లు సర్దటంలో సహాయపడాలని వెళ్లాను.)

Viswanath: Do you go to your sister's frequently?
(మీ అక్కయ్య వాళ్ళింటికి తరచూ వెళ్తావా?)

Lokanath: Almost every evening. They live very close to our place.
(దాదాపు ప్రతి సాయంత్రం.)

Viswanath: But I saw you at home last evening.
(అయితే నిన్న సాయంత్రం నువ్వు ఇంట్లో ఉండటం చూశాను.)

Lokanath: Yea, I was at home last evening. My sister was away shopping.
(నిన్న నేను ఇంట్లోనే ఉన్నా. సాయంత్రం మా అక్కయ్య shopping కు వెళ్లింది.)

deal with = చర్చించటం/ ఒక విషయం చూసుకోటం etc.

Look at the following expressions in the conversation above:

a) In the morning or in the evening.
b) at 12 noon
c) till 8 in the evening
d) in the afternoon
e) on the afternoon of Sivarathri
f) at night
g) on the morning of Saturday
h) every evening
i) last evening
j) the next evening

ఇక్కడ చూస్తున్నాం కదా: అంతా morning, evening, night, noon లాంటి వాటిని ఎక్కువగా వాడాలి. ఇవన్నీ పూటలు (parts of the day) ఫలానపూట - morning, evening etc. జరిగిన విషయం గురించి చెప్పాలంటే, ఆ పూట (part of the day) ముందు, the పెట్టి, దాని ముందెప్పుడూ 'in' వాడతాం.

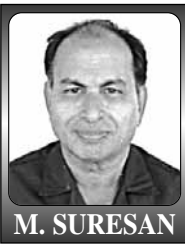
కాలేజ్ పొద్దున 8కి మొదలవుతుంది
The college starts at 8 in the morning.
కాలేజ్ మధ్యాహ్నం రెండింటికి అయిపోతుంది.
The college closes at 2 in the afternoon

a) In the morning, in the evening, in the afternoon

i) My mother gets up at 5 in the morning
మా అమ్మ ఉదయం అయిదింటికి లేస్తుంది.

ii) I saw him in the park at 8 in the evening.
నేను వాడిని నిన్న సాయంత్రం ఎనిమిదింటికి చూశాను.
గమనిక: English లో దాదాపు రాత్రి పడుకునేవరకు, సామాన్యంగా evening అనే అంటారు. దాదాపు 9 వరకు evening అనే అంటారు.

iii) She is very busy in the mornings.
పొద్దునపూట ఆమెకు అసలు తీరికుండుదు.

M. SURESAN

i) అతడు రాత్రి ఆలస్యంగా నిద్రపోతాడు
He goes to bed late in the night/late at night.

ii) రాత్రి అంతసేపు మేల్కొని ఉండటం కష్టం
It's difficult to be awake/keep awake so late in the night/so late at night.

iii) అతడు రాత్రి చాలా పొద్దుపోయాక ఇంటికి వచ్చాడు.
He came home very late at night/in the night.
సామాన్యంగా in the night కన్నా at night వాడుక ఎక్కువ.

d) in the day = పగటిపూట.

i) రాత్రికన్నా పగటిపూట చదవటం మేలు
It is better to study in/ during the day than at night. (during = ఆ వ్యవధిలో)

ii) We move about more during/ in the day than at night
పగటిపూట ఎక్కువ తిరుగుతాం రాత్రికంటే.

iii) He worked day and night to educate his children
తన పిల్లలను చదివించటానికి రాత్రింబవళ్ళు/ రాత్రనక పగలనక పనిచేశాడు.

ఇక్కడ day and night ముందు ఏ preposition వాడం.

e) At midnight = రాత్రి 12 గంటలకు.

i) You can wake me up even at midnight if you want my help = నా సాయం కోసం మధ్యరాత్రయినా నన్ను లేపవచ్చు

ii) The train arrive here at midnight
Train ఇక్కడికి రాత్రి 12కు వస్తుంది.
The morning, the evening, the afternoon, the night ముందు in వస్తుంది; అలాగే noon, mid day, night, mid night ముందు at వస్తుంది.

Bhanu: You come here in the mornings; why?
(ఇక్కడికి పొద్దున్నే ఎందుకొస్తావు?)

Ramana: You see me on my morning walk up to the river bank
(నది ఒడ్డు దాకా పొద్దున నడిచేటప్పుడు నేను నీకు కనిపిస్తాను.)

Bhanu: But I didn't see you on the morning of Saturday.

1) on the morning of the 4th
2) on the evening of the 5th
3) on the after noon of Sunday.
We met him on a Sunday afternoon
ఈరోజు ఉదయం, ఈరోజు మధ్యాహ్నం, ఈరోజు సాయంత్రం
This morning, this afternoon, this evening. (today morning/ today afternoon, today evening అనం).
ఈరోజు రాత్రి = tonight (this night, today night అనం)

i) నేనీరోజు రాత్రి విజయవాడ వెళ్తున్నా
I am leaving for Vijayawada tonight

2) Programme ఈరోజు పొద్దున మొదలైంది
The programme began this morning. (Today morning కాదు.)

3) ఈరోజు మధ్యాహ్నమే నేనతన్ని కలుసుకున్నా
I met him only this afternoon (Today afternoon కాదు)

4) ఈరోజు సాయంత్రం వాళ్ళొస్తారు
They will come this evening (Today evening కాదు)
అలాగే, నిన్నరాత్రి = last night, నిన్న సాయంత్రం = last evening. (yesterday night, yesterday evening అనం).
That, this, every, last, next వీటిల్లో ఏదైనా morning, evening, afternoon, night ముందరవాడితే in, on ఏవీరావు.

1) He came to me that morning (on రాదు)
2) I sent it to him that afternoon (on రాదు)
3) The doctor checks him up every morning
(ప్రతిరోజు ఉదయం doctor అతడిని పరీక్షిస్తాడు.) (on/in రాదు)
4) He left for Bangalore that night (on రాదు)
5) He goes out 9 every night and comes back at 11.
(ప్రతిరాత్రి తొమ్మిదింటికి బయటికివెళ్లి 11 గంటలకు తిరిగొస్తాడు) (In/ on/ at ఏవీరావు)
6) I wanted to meet him the next morning but I was busy.
(On the next morning కాదు)

Karthik: Kousik, have you seen Mallik?
(మల్లిక్ ను చూశావా?)

Kousik: I haven't met him since the day before yesterday. Well, What's the matter?
(మొన్నటినుంచి కలవలేదు. ఏంటి విషయం?)

Karthik: If you happen to see him, tell him to call me or meet me. I need to see him urgently.
(వాడిని నువ్వు చూస్తే నన్ను కలవమనైనా చెప్పు. లేకుంటే ఫోన్ అయినా చేయమను. వాడిని నేను వెంటనే కలవాల్సిన అవసరం ఉంది)

Kousik: What is so urgent about it?
(ఏంటంత అవసరం?)

Karthik: He has two books of mine with him. I need the books for my assignment. If I don't submit the assignment tomorrow, I lose marks.
(నా పుస్తకాలు రెండు వాడి దగ్గరున్నాయి. నా assignment కు అవి అవసరం. రేపటి లోపల submit చేయకపోతే, మార్కులు పోతాయి.)

Kousik: Phone him or go to his place.
(వాడికి phone అయినా చెయ్యి, లేదంటే వాళ్ళింటికి వెళ్ళు)

Karthik: I've called his home twice already. He is out. He will be back in an hour, his mother told me. I have to go home now urgently to take mother to hospital. If I do not go now, mother will be in trouble.
(రెండుసార్లు ఫోన్ చేశా. వాడు బయటికెళ్ళాడు. గంటతర్వాత తిరిగి వస్తాడని వాళ్ళమ్మ చెప్పింది. నేనింటికి త్వరగా వెళ్ళాలి. మా అమ్మను hospital కు తీసుకెళ్ళడానికి. ఇప్పుడు నేను వెళ్ళకపోతే అమ్మ ఇబ్బంది పడుతుంది.)

Kousik: If see him I'll definitely tell him about the books.
(వాడిని చూస్తే books విషయం చెప్తా)

Karthik: If you go to his place, you can see him.
(నువ్వు వాడింటికి వెళ్తే వాడిని నువ్వు కలవ గలవు)

Kousik: If I go now, how can I meet him? He will be back only an hour later.
(ఇప్పుడు వెళ్తే ఎలా కలవగలను వాడు గంట సేపటి తర్వాతే కదా తిరిగిస్తాడు)

Karthik: That's what I mean too. If you wait for another 45 minutes, and go to his place, you will find him. If he sends me the books, I shall be happy.
(నేననేదీ అదే. ఇంకో ముప్పాళ్ళు గంట చూసి, వాడింటికెళ్ళావంటే వాడిని కలుసుకోవచ్చు వాడు books పంపిస్తే నాకు సంతోషం)

Kousik: Don't you worry. You will get them.
(భాధపడకు నీకు పుస్తకాలు అందుతాయి)

Look at the following expressions from the conversation above.

- 1) If you happen to see him
 - 2) If I don't submit it tomorrow
 - 3) If I do not go now
 - 4) If I see him
 - 5) If I go to his place
 - 6) If I go now
 - 7) If he sends me the books
- పై expressions అన్నీ కూడా groups of words (మాటల కూర్పులు) కదా. పై groups of words ప్రతి వాటిలో verb ఉండటం గమనించండి.
- 1) If you happen to see him - ఇక్కడ verb, happen (To see = to+1st Regular doing word- దీన్ని infinitive అంటారు. ఇది verb కాదు. గుర్తుంది కదా) - అర్థం, అతడిని నువ్వు చూస్తే. (If - అయినట్లయితే).

- 2) If I don't submit it tomorrow - verb, do submit (= submit) = రేపు నేను submit చేయకపోతే.
 - 3) If I do not go now - Verb, do go (=go) ఇప్పుడు నేను వెళ్ళకపోతే.
 - 4) If I see him - verb, see = నేను అతడిని చూస్తే/కలిస్తే
 - 5) If I go to his place - verb, go= నేను వాళ్ళింటికి వెళితే
 - 6) If I go now - verb - go, ఇప్పుడు నేను వెళ్తే
 - 7) If he sends me the books- verb, sends - వాడు నాకు books పంపితే
- IMP: ఇలాంటి verb ఉన్న group of words ను clause అంటారు. (ఇది చాలా ముఖ్యం. గుర్తుంచుకోండి. ఇక్కడినుంచి మనం clauses తో deal చేస్తుంటాం)
- So a CLAUSE is a group of words with a verb. Some more examples of clauses (Clauses మరికొన్ని ఉదాహరణలు)

- 7) If he sends me the books - పుస్తకాలు వాడు నాకు పంపితే, I shall be happy - నేను సంతోషపడ్తా
- 7) లో చూడండి. నేను సంతోషపడదేవుడు- If he sends me the books, అంటే వాడు పుస్తకాలు పంపితే - కాబట్టి నా సంతోషానికి షరతు (condition) వాడు పుస్తకాలు పంపటం. If clauses ఎప్పుడూ ఇలాంటి conditions ను తెలుపుతాయి. ఇలా conditions ను తెలిపే clauses ను conditional clauses అంటారు. మొదటి conversation లోని clauses (1) to (7) అన్నీ కూడా conditional clauses. ఇక్కడి conditional clauses అన్నీ కూడా 'if' తో begin అవుతున్నాయికదా. conditional clauses, if తోనే కాకుండా, కొన్ని ఇతర మాటలతోనూ ప్రారంభం కావచ్చు

d) You get the books when you pay the money (డబ్బు చెల్లించినప్పుడే నీకు పుస్తకాలొస్తాయి. డబ్బు చెల్లించినప్పుడు - when you pay the money - conditional clause)

ఇలాంటివేవయినా సరే, conditions ను తెలిపే clauses - conditional clauses.

If I see him - ఈ conditional clause - నేనతడిని కలిస్తే - ఇంకా కలవలేదు. కలవాలి - అంటే ఇది future (భవిష్యత్తు)ను తెలిపే clause. అయితే ఇందులో verb - 'see' future tense కాదు. Present tense అనేది గమనించండి. అంటే ఏంటి? Conditional Clause Future ను తెలిపేదైనా, అందులోని verb future tense లో ఉండదు.

అంటే conditional clause లో shall/ will రావు.

If you happen to see him

- 1) Though she likes music (verb - likes, though - అయినప్పటికీ)
 - 2) When he was here (verb- was)
 - 3) He knows that... (verb- knows)
 - 4) After he had done it.. (verb - had done)
- ఇలా verb ఉన్న group of words అన్నింటిని clauses అంటారు.
- ఇలా మనం conversation (at the beginning of this lesson) లోంచి తీసిన clauses ను పరిశీలిద్దాం.
- 1) ఈ Clauses అన్నీ కూడా if తో begin అవుతున్నాయి కదా- ఇలా if తో begin అయ్యే clauses ను, if clauses అంటారు.
 - 2) If అంటే 'అయినట్లయితే' అని అర్థం కదా.
 - 3) పైన మనం చూసిన 7 clauses కూడా if clauses. If clauses ఎప్పుడూ షరతును తెలియజేస్తాయి. అంటే Condition ను.
- 1) If you happen to see him - నువ్వు వాడిని చూడటం జరిగితే Tell him to call me - నాకు Phone చేయాలని చెప్పు

- a) Unless he pays the money, I will not give him the book
(వాడు డబ్బు చెల్లిస్తే తప్ప, నేను వాడికి పుస్తకం ఇవ్వను.
Unless - అయితే తప్ప, Unless you study well = నువ్వు బాగా చదివితే తప్ప... conditional clause
- b) Before you pay the money, you cannot get admission
(డబ్బు చెల్లించకముందు నీకు ప్రవేశం రాదు. డబ్బు చెల్లించకముందు - డబ్బు చెల్లించకుంటే - Before you pay the money - conditional clause)
- c) You come here, - only after you get the permission
(Permission - అనుమతి పొందిన తర్వాతే నా దగ్గరకు రా. అనుమతి పొందిన తర్వాతనే - Only after you get the permission - conditional clause)

మళ్ళీ చెప్పన్నాం. conditional clause, future విషయాన్ని చెప్పినా కూడా, అందులో verb future tense ఉండదు. అంటే conditional clause లో shall/ will రావు. పైన చెప్పిన లాంటి conditions లో present tense verbs మాత్రమే వస్తాయి.

- a) Doctor నిన్ను పరీక్షించిన తర్వాత మందులిస్తాడు - The doctor will give you medicines, after he examines you (will examine రాదు)
- b) ఇంటికి వెళ్ళిన తర్వాత విశ్రాంతి తీసుకుంటాను = I will take rest after I go home (I will go home కాదు)
- c) వాడికిది తెలిస్తే సంతోషపడతాడు - If he knows this, (if he will know this కాదు), he will be happy.
- d) నాకు prize వస్తే, సంతోషపడతాను = If I get the prize (If I will get the prize కాదు కదా?) I shall be glad.

Imp: ఈ will/ shall రాకపోవటం conditional clauses కే, sentences లో మిగతా clauses కు వర్తించదు.

PRACTISE THE FOLLOWING ALOUD IN ENGLISH

Sasir: Before I give/ lend you the money, let me tell you one thing. All the money I have is Rs.200/- If you (can) return it by the evening, I will give it to you.

Vidur: As soon as I buy the book, I will go home, take the money from dad and repay you.

Sasir: When you buy the book, don't forget to take/ collect the gift coupon.

Vidur: What happens if I don't take the gift coupon?

Sasir: Unless you take the gift coupon, you cannot get the II part of the book free.

Vidur: Thank you.

Sasir: Here is the money. Hurry up. If you don't go now/ unless you go now, you may not get the book.

Vidur: Bye.

Vidur: Hi Sasir, ఆ పుస్తకం ఎక్కడ కొన్నావు నువ్వు? నేను చాలా shops వెతికాను. నాకు దొరకలేదు.

Sasir: నేనిది Books 'n Books లో కొన్నాను. అక్కడ కూడా ఎక్కువ copies లేవు. వెంటనే వెళితే కొన గలవు.

Vidur: నువ్వు నాకు అమ్మిస్తే వెంటనే వెళ్తా. నేనింటికి వెళ్ళి డబ్బు తెచ్చుకొనేసరికి ఆలస్యం అవ్వొచ్చు

Sasir: నేను డబ్బిచ్చే ముందు ఒక విషయం చెప్పు. నా దగ్గరున్నదంతా Rs. 200/-. నువ్వు సాయంత్రం తిరిగివచ్చేయితే ఇప్పుడు నీకిస్తా.

Vidur: Book కొనుక్కుని ఇంటికి వెళ్ళగానే, మా నాన్నను అడిగి తీసుకొచ్చి నీకిస్తా.

Sasir: పుస్తకం కొనేటప్పుడు, దాంతో పాటు ఇచ్చే gift coupon మర్చిపోకు.

Vidur: Gift Coupon తీసుకోకపోతే ఏముతుంది?

Sasir: నువ్వు gift coupon తీసుకుంటే తప్ప నీకు II Part of the book రాదు free గా.

Vidur: Thank you.

Neeraj: Shall we start? Unless we start now, we cannot reach college on time.

(మనం బయలుదేరదామా? ఇప్పుడు బయలుదేరితేతప్ప college కి time కు చేరుకోలేం)

Suraj: Have you taken the money? Before you pay the fees they won't allow you to attend classes.

(డబ్బు తీసుకున్నావా? డబ్బు చెల్లించకముందు నిన్ను classes కు వెళ్లనీయరు)

Neeraj: I have the money ready.

(డబ్బు ready)

Suraj: Have you all your certificates? They will grant you admission after they check up your certificates.

(certificates అన్నీ ఉన్నాయా? నీ certificates అన్నీ పరిశీలించిన తర్వాతనే వాళ్లు admission ఇస్తారు)

Neeraj: The certificates are all ready, but I have yet to fill in some columns in the application.

I will pay the advance provided you begin the work

నువ్వు పని ప్రారంభిస్తేనే నేను advance ఇస్తా.

If, unless సంబంధం

If = unless... not; unless = if ... not

అంటే if ఉన్న clause ను, unless clause గా మార్చవచ్చు. ఎలా? If ఉన్న sentence లో not పెట్టి.

eg. a) If you work hard, you will pass

(కష్టపడి చదివితే, నువ్వు పాస్వుతావు)

b) Unless you work hard, you will not pass

(నువ్వు కష్టపడి చదివితే తప్ప, pass కావు)

a) లో if clause ఉన్న sentence లో not లేదు.

b) లో అదే అర్థం, unless clause ఉన్న sentence not వల్ల వస్తోంది కదా?

అలాగే unless clause ఉన్న sentence లో not లేకపోతే, అదే అర్థం వచ్చేట్లుగా if clause ఉన్న sentence లో not omit చేసి చెప్పొచ్చు

a) Unless we start now, we cannot catch the train = మనం ఇప్పుడు బయలుదేరితే తప్ప train అందుకోలేం.

b) If we start now we can catch the train

మనం ఇప్పుడు బయలుదేరితే, train అందుకోగలం.

ఇలాంటి if, sentences if, unless ఒకదాన్ని ఒకటిగా మార్చి practice చేయండి.

I Clause:

Before you pay the fees = Fees చెల్లించేముందు; అర్థం పూర్తికాలేదు, కాబట్టి ఇది subordinate clause.

II Clause:

They will not allow you to attend classes = నిన్ను classes కు రానివ్వరు - దీనికి అర్థం పూర్తయింది, కాబట్టి ఇది main clause.

Exercise 1

Now, మొదటి conversation లోని కింది sentences లో main clauses, subordinate clauses గుర్తించండి.

- 1) They will grant you admission after they check up your certificates.
- 2) They will accept the application after you fill it completely.
- 3) I will complete it if you help me.

1) He was an LIC agent when I last met him.

ఇక్కడ Subordinate clause - when I last met him.

అతడిని నేను చివరిగా కలుసుకున్నప్పుడు... (meaning not complete).

He was an LIC agent.

అతను LIC agent గా ఉన్నాడు. Main clause (complete meaning)

2) I know where he is hiding.

subordinate clause - where he is hiding

అతనిక్కడ దాక్కుని ఉన్నాడో, (incomplete meaning)

Main clause - I know

నాకు తెలుసు - complete meaning.

Exercise 2

PRACTISE THE FOLLOWING IN ENGLISH

Sriram: నువ్వు Kumar ను చివరిగా ఎప్పుడు చూశావు?

Raghu: ఒక వారం కిందట.

Sriram: వాడెప్పుడు నన్ను కలుసుకుంటానని చెప్పాడా?

Raghu: రెండ్రోజులు ఊళ్లో ఉండనని చెప్పాడు. అంతకంటే ఇంకేం చెప్పలేదు.

Sriram: వాడు త్వరగా వస్తాడని ఆశిస్తున్నా.

Raghu: ఏంటి సంగతి?

Sriram: మన film hero దగ్గరికి తీసుకెళ్తానన్నాడు. మేం ఇద్దరం ఆయన fans గదా?

Raghu: దానికంటే తొందరేంటి?

Sriram: next month నుంచి ఆయన busy, ఇప్పుడు కలవలేకపోతే తర్వాత ఆయన్ని కలవలేం.

Answer:

Sriram: When did you see Kumar last?

Raghu: A week ago. (a week back కాదు)

Sriram: Did he tell you (that) he would meet me?

Raghu: He just told me (that) he would be out of town for 2 days. He didn't tell me anything more.

Sriram: I hope (that) he will come soon.

Raghu: What's the matter?

Sriram: He said (that) he would take me to our hero. We two are his fans, you know.

Raghu: What's the hurry?

Sriram: He will be busy from next month. If we can't (can not) see him now, we cannot see him afterwards.

(certificates సిద్ధం. కానీ application లో కొన్ని columns కాలంట్ - జ size లో z లాగా, ఇంకా పూర్తి చేయాల్సి ఉంది)

Suraj: They will accept the application after you fill it completely.

(నువ్వు పూర్తిగా నింపిన తర్వాతే నీ application తీసుకుంటారు)

Neeraj: I will complete it if you help me.

(నువ్వు సాయంచేస్తే పూర్తిచేస్తా)

Suraj: Fill it yourself. If I go on helping you, your dependence on me will increase. You will never be independent.

(నువ్వే fill చెయ్యి. నేను నీకు సాయంచేస్తూ ఉంటే, నా మీద ఆధారపడటం ఎక్కువవుతుంది. నువ్వు స్వతంత్రంగా ఉండలేవు.)

go on doing something = ఒక పని చేస్తూ ఉండటం = continue

Neeraj: I may make mistake if I do it on my own. That's my fear.

(స్వంతంగా చేస్తే తప్పులు చేయొచ్చు నేను, అదే నా భయం)

Suraj: Don't worry. Complete the application and show it to me. Hurry up.

(ఏం ఫరవాలేదు. Application పూర్తిచేసి నాకు చూపించు. త్వరగా కానీ)

In the last lesson, మనం conditional clauses గురించి తెలుసుకున్నాం-

1) A group of words with a verb is a clause. (Verb ఉన్న మాటల కూర్పు clause)

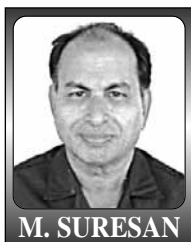
2) A clause stating a condition is a **CONDITIONAL CLAUSE**: షరతును తెలిపే clause, conditional clause.

3) Conditional clauses begin with if, unless, before, after, when, where, provided, etc.

(Conditional clauses పై మాటలతో ప్రారంభించవచ్చు)

Provided = if = అయితే

4) Conditional clauses లో shall/ will రావు. (అంటే future tense ఉండదు conditional clause future తెలుపుతున్నప్పటికీ.) ఇవీ conditional clauses గురించి మనం last lesson లో తెలుసుకున్నాం.

M. SURESAN

Very Important:

Main clause: అర్థంపూర్తయిన clause.

Subordinate clause = అర్థం పూర్తికాని clause, Conditional clause. ఇంతవరకు మనం చూసినవన్నీ subordinate clauses కదా? ఎందుకంటే వాటికి అర్థం complete కాదు కాబట్టి.

If he comes - వాడు వస్తే - (conditional clause) అర్థం పూర్తవలేదు. కాబట్టి ఇది subordinate clause.

Look at the following sentences from the conversation above:

i) Unless we start now, we cannot reach college on time.

ఇందులో ఎన్ని clauses ఉన్నాయి? గుర్తించుకోండి. ఒక sentence లో the number of clauses = The number of verbs in it. అంటే sentence లో ఎన్ని verbs ఉంటే అన్ని clauses.

In the sentence above, there are two verbs.

1) Start 2) Can reach.

So there are two clauses.

1) Unless we start now = మనం ఇప్పుడు బయలుదేరితే కాని - conditional clause, so subordinate clause.

2) We cannot reach college = మనం college చేరుకోలేం - ఈ clause కు meaning పూర్తయింది కదా. కాబట్టి ఇది main clause.

ii) Before you pay the fees, they won't allow (will not allow) you to attend classes.

Here again, there are two verbs = pay, will allow. కాబట్టి ఈ sentences లో కూడా two clauses ఉంటాయి. (to attend - infinitive; verb కాదు)

4) If I go on helping you, your dependence on me will increase.

5) I may make mistakes if I do it on my own.

Answer:

Main clause (complete meaning)	Sub clause (incomplete meaning)
1. They will grant you admission. verb, will grant.(వాళ్లు నీకు admission ఇస్తారు).	after they checkup your certificates... Verb - checkup (నీ certificates పరిశీలించిన తర్వాత..)
2. They will accept the application. verb - will accept. (వాళ్లు application తీసుకుంటారు).	after you fill it completely... Verb - fill (పూర్తి చేసిన తర్వాత..)
3. I will complete it. verb - will complete. (నేను పూర్తి చేస్తాను).	if you help me... verb - help (నువ్వు సహాయం చేస్తే..)
4. your dependence on me increases. verb - increase; (నామీద ఆధారపడటం ఎక్కువవుతుంది).	If I go on helping you ... verb - go (helping - కేవలం 'ing' from - verb కాదు) (నీకు సాయం చేస్తూ ఉంటే..)
5. I may make mistakes. verb - may make. (నేను తప్పులు చేయవచ్చు).	If I do it on my own... verb - do. (నా అంతట నేను చేస్తే..)

గమనిక: పైన వచ్చిన subordinates అన్నీ conditional clauses. ఇతర రకాల subordinates clauses కూడా చాలా ఉన్నాయి. ఒకే clause ఉండే sentences కూడా ఉంటాయి.

I saw him yesterday . This sentence has only one verb - saw. So it is a sentence with just one clause, and it is the main clause and it is the sentence.

ఇతర రకాల subordinate clauses కింది sentences లో చూడండి:

ప్రశ్న: Not only did He.... But also subject కు ముందు verb వస్తే ప్రశ్న అవుతుంది కదా? - న్యాయవల్లి పెంటయ్య, అలియాబాదు

జవాబు: Sentence not only లాంటి వాటిలో ప్రారంభిస్తే, question కాకపోయినా verb ముందర రావాలి.

a) Not only did he insult me, but also hit me.

b) Not once has he helped me. ఒకసారి కూడా వాడు నాకు సాయం చేయలేదు.

Prabodh: Hi Subodh, (do) you know where we can get good mangoes?
(హాయ్ సుబోద్, మంచి మామిడి పళ్ల ఎక్కడ దొరుకుతాయో తెలుసా?)

Subodh: Where else? At rythu bazaar. Every one says that the quality is good, and the prices moderate.
(ఇంకెక్కడ? రైతు బజార్లో. నాణ్యత బాగుంటుందని, ధరలు సరసంగా ఉంటాయని ప్రతివాళ్లు అంటారు.)

else = ఇంక (ఏ ఇతర అనే అర్థంతో).
where else = ఇంకెక్కడ
who else = ఇంకెవరు?
when else = ఇంకెప్పుడు
how else = ఇంకేవిధంగా/ ఇంకెలా?)

Prabodh: How about Sakala Supermarket?
(మరి సకల సూపర్ మార్కెట్లో?)

pretext = ప్రీటెక్స్ట్-టె' నొక్కపలుకుతాం = సాకు put on weight = బరువెక్కించడం/ లావవడం

Subodh: Tell your wife that you are not a diabetic. Let her know that eating mangoes within limits wouldn't harm you.
(నువ్వు మధుమేహవ్యాధి పీడితుడివి కావని మీ ఆవిడతో చెప్పు. పరిమితంగా మామిడి పండ్లు తినడం వల్ల ప్రమాదమేమీ లేదని చెప్పు).

Diabetic = a person suffering from diabetes/sugar complaint
harm = హాని

Prabodh: I keep telling her that but she doesn't listen.
(నేను చెబుతూనే ఉంటా. కానీ ఆమె వినదు.)

Subodh: Wish you a sweet time with the

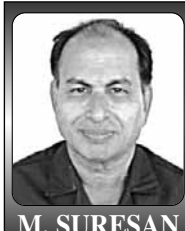

He thinks he is great.
d) అతడు ఉద్యోగం వస్తుందని ఆశించడంలేదు.
He does not hope (that) he will get the job.
e) అతడికి మా సాయం కావాలని మేం అనుకోవడం లేదు.

విషయాలు ఇలా/ అలా అని అంటుంటాం కదా. situation conversationలో ఇది తరచుగా వస్తుంటుంది. అందుకని say, know, think, hope, expect, suspect, doubt, (be) sure, assure, admit, deny, allow, agree (ఇవి కొన్ని. ఇలాంటివి చాలా ఉన్నాయి.)తో వచ్చే Main Clausesకు That clauses join చేయడం practice చేయండి.

Now practise the following in English:

Vimal: సుకుమార్ ను ఇవాళే మన్నా కలుస్తావా నువ్వు?
Kamal: ఏం? ఎందుకు?
Vimal: వాడితో చెప్పు, వచ్చేవారం మ్యాచ్ ఉందని.
Kamal: వచ్చే వారం మ్యాచ్ ఉందని నువ్వు వాడితో చెప్పలేదా?
Vimal: నాకు నిన్ననే తేడీ తెలిసింది. రేపటి నుంచి మనం ప్రాక్టీస్ చేయాలని కూడా చెప్పా.
Kamal: వాడికి తెలుసని నేనునుకుంటున్నా. నిన్న రెండుమూడు సార్లు దాని గురించే మాట్లాడాడు. మనం గెలిచే అవకాశాలు బాగానే ఉన్నాయని అనుకుంటున్నాడు.
Vimal: వాడలా అనుకోవడం నాకు సంతోషంగా ఉంది.
నేను కూడా మనం గెలుస్తామని గట్టిగా ఆశిస్తున్నా.

M. SURESAN

అనుకున్నా.. ఆశించినా.. అనుమానించినా..!

Subodh: The quality may be good there, but the prices are prohibitive. I am sure (that) it is not the place if you want reasonable prices.

mangoes. Bye.
(నువ్వు తియ్యటి మామిడిపండ్లు తినాలని కోరుకుంటున్నా. బై)

ఇప్పటి నుంచి కాస్త advanced level conversation practice చేద్దాం. జాగ్రత్తగా follow అవండి. Last lesson లో the things we have learnt.

- ★ A clause is a group of words with a verb.
- ★ A main clause has complete meaning.
- ★ A subordinate clause doesn't have complete meaning.
- ★ The number of clauses in a sentence = The number of verbs in it.
- ★ That తో begin అయ్యే clauses- that clauses. ఇలాంటి that clauses లో that కు meaning 'అని' అని. Conversation లో ఎక్కువ వాడే clauses లో that clause ఒకటి అని అర్థం అవుతూనే ఉంది కదా. ఒకరేదో అలా/ ఇలా అని చెబుతారు/ చెప్పారు/ చెబుతున్నారు అని మనం అన్నప్పుడల్లా, ఒకరు/ నేను/ మేము etc. అలా/ ఇలా అని అనుకున్నా, ఆశించినా, అనుమానించినా, తెలిసినా, మనం వాడాల్సింది that clause మాత్రమే కదా.

Why? What's the matter?

(అక్కడ పండ్ల నాణ్యత బాగుండొచ్చు కానీ ధరలు మాత్రం మనం భరించలేనివి. సరైన ధరలు కావాలంటే అది సరైన చోటుకాదని కచ్చితంగా చెప్పగలను.)
prohibitive = (ధరలు) అడ్డుకునే.
prohibitive = కొనడానికి అడ్డుపడేంత ధరలు.

Prabodh: Perhaps you are right. I expect some guests tomorrow. I thought (that) I would serve them mangoes.

(అయ్యుండొచ్చు. రేపు మా ఇంటికి అతిథులు వస్తారనుకుంటున్నా. వాళ్లకు మామిడి పండ్లు పెడడామని అనుకున్నా.)

Subodh: Go ahead. They will know that you are a good host.
(కానీ మరి. నువ్వు మంచి ఆతిథ్యం ఇచ్చేవాడివని తెలుసుకుంటారు.)
host = ఆతిథ్యం ఇచ్చేవాడు

Prabodh: It just gives me a pretext to enjoy mangoes. Otherwise my wife wouldn't let me. She fears that I may put on weight if I eat mangoes.

(నేను మామిడి పళ్ల తినేందుకు అతిథులు ఒక సాకు మాత్రమే. లేకపోతే మా ఆవిడ నన్ను మామిడి పళ్ల తిననీయదు. నేను లావైపోతానని ఆవిడ భయం.)

a) అతడు వస్తాడు అని, నాకు తెలుసు.
I know that he will come.
ఇక్కడ చూడండి. వాడువస్తాడు = he will come
వాడు వస్తాడని = that he will come.
నాకు తెలుసు = I know.

b) మామిడి పండు ఆమెకిష్టమని అంటోంది.
మామిడి పండు ఆమెకిష్టం/ఆమె ఇష్టపడుతోంది.
She likes the mango.
మామిడి పండు ఆమె ఇష్టపడుతోంది
that she likes the mango.
అంటోంది = she says/ is saying.
She says that she likes the mango.

c) వాడనుకుంటాడు వాడు గొప్ప అని.
వాడుగొప్ప = he is great;
వాడు గొప్ప అని = that he is great.
He thinks that he is great.
అయితే conversation లో that వదిలేయవచ్చు.
He thinks that he is great.

SPOKEN ENGLISH ఆంగ్లభాషణ 126

We do not think (that) he needs our help.
f) నువ్వు తెలివిగల వాడినని అనుకుంటున్నావా?
Do you think (that) you are clever?
ఇప్పుడు look at the table - subordinate clauses in the conversation at the beginning of the lesson-

MAIN CLAUSE	SUBORDINATE CLAUSE
1) Do you know (నీకు తెలుసా?)	Where we can get good mangoes. (మంచి మామిడి పండ్లెక్కడ దొరుకుతాయో?)
2) Every one says (ప్రతివాళ్లూ అంటారు)	a) That the quality is good. (నాణ్యత బాగుంటుందని) b) (that) the prices are moderate. (ధరలు సరసంగా ఉంటాయని)
3) I am sure (నాకు తెలుసు)	a) That is not the place. (అది సరైన చోటు కాదని) b) if you want reasonable prices. (నీకు సరైన ధరలు కావాలంటే)
4) I thought (అనుకున్నాను)	That I would serve them mangoes. (వాళ్లకు మామిడిపండ్లు పెట్టాలని)
5) They will know (వాళ్లు తెలుసుకుంటారు)	That you are a good host. (నువ్వు బాగా ఆతిథ్యం ఇచ్చేవాడివని)
6) She fears (ఆమె భయపడుతోంది)	That I may put on weight. (నేను లావవుతానని)
7) Tell your wife (మీ ఆవిడతో చెప్పు)	That you are not a diabetic (నువ్వు మధుమేహవ్యాధి పీడితుడివి కాదని)
8) Let her know (ఆమెను అర్థం చేసుకోని)	That eating mangoes within limits wouldn't harm you. (పరిమితంగా మామిడిపండ్లు తినటం హాని చేయదని)

మీరు బేబుల్లో గమనించే ఉంటారు. ఒక sentenceలో రెండు మూడు sub. clauses ఉండడం. అలాగే main clauses ఎన్నైనా ఉండొచ్చు. పై sentences అన్నింటిలో main clause ముందు, subordinate clause తర్వాత వచ్చాయి. అలా రావాలని rule లేదు. ఏది ముందు, ఏది వెనకైనా ఫర్వాలేదు.
Every body knows that he plays well. That he plays well, every body knows.
మనం daily conversation లో ఒకరు చెప్పే, అనుకునే, ఆశించే, ఆలోచించే, కచ్చితంగా ఉండే (be sure)

Vimal: I knew the date, only yesterday you tell him too (that) we have to practise from tomorrow.
Kamal: I think he knows the date. He referred to it/ talked about it two or three times yesterday. He thinks (that) we have good chances of winning.
(refer = (ఇక్కడ) ప్రస్తావించడం)
Vimal: I am glad (that) he thinks. I strongly hope too that we will win.
Kamal: Do you say (that) Hemanth will return in time for the match?
Vimal: He has told me (that) he will come back tomorrow itself.
Kamal: If he is there we can be sure (that) we will win the match. Bye.

Brahmam: (Do) you know when the train arrives here?

(Train ఇక్కడికివచ్చే వస్తుంది తెలుసా?)

Vishnu: I do not know exactly when, but I am sure that it arrives between 8.30 and 9.00 in the morning.

(కచ్చితంగా ఎప్పుడు తెలియదు, కాని పొద్దున 8.30, 9.00 మధ్య వస్తుందనేది మాత్రం కచ్చితం)

Brahmam: That suits us fine then. Find out where Eswar is. Ask him whether he is coming with us or not. Tell him we have to reserve tickets.

(అది మనకు బాగా సౌకర్యం. ఈశ్వర్ ఎక్కడున్నాడో చూడు. వాడు మనతో వస్తున్నాడో లేదో కనుక్కో. మనం tickets reserve చేసుకోవాలని చెప్పు.)

Vishnu: (I have) no idea how I can meet him. I called his home twice but there was no response. He has n't/he doesn't have a cell phone.

(అతన్నెలా కలుసుకోవాలో తెలియటం లేదు. రెండుసార్లు వాళ్ల ఇంటికి phone చేశా, కాని ఎవరూ ఎత్తటంలేదు. వాడికి cell phone లేదు.)

Brahmam: How can we know how many berths we have to reserve?

Vishnu: Hi... I remember. He and his people are away in Eluru. They will be back tomorrow.

(ఆ... ఇప్పుడు గుర్తొచ్చింది. అతను, వాళ్ల వాళ్లు ఏలూరు వెళ్లారు. రేపు తిరిగిస్తారు.)

Brahmam: I now understand why he hasn't met us.

(వాడు మనల్నిండుకు కలుసుకోలేదో ఇప్పుడు నాకర్థం అవుతోంది).
I think I have his cell number in my pocket book. Let met see.
(అతని cell no. నా pocket book లో ఉందనుకొంటా. చూడనీ.)

Vishnu: I am telling you he doesn't have a cell.

(వాడికి cell లేదని చెబుతున్నాను కదా?)

Brahmam: Then whose is this cell no. here?

(అయితే ఇక్కడ ఈ cell no. ఎవరిది?)

Vishnu: I do not know whose number it is, but I am sure he has no cell.

(అది ఎవరి నంబర్ నాకు తెలియదు, కాని వాడికి cell లేదనేది మాత్రం కచ్చితం)

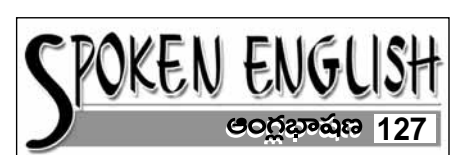
In our earlier lesson we have seen the uses of that clauses. There are some more subordinate clauses. వాటిని మనం daily conversation లో frequent గా వాడుతుంటాం. Real life situations లో వీటి వాడకం చాలా ఎక్కువే. వాటిని main clauses తో join చేసి ఎలా వాడాలనేది ఇప్పుడు చూద్దాం.

Let us look at the subordinate clauses in the conversation between Brahmam and Vishnu:

1. When the train arrives (Train ఎప్పుడొస్తుందో).
2. Where Eswar is (Eswar ఎక్కడున్నాడో.)
3. Whether he is coming or not (అతను వస్తున్నాడో లేదో).
4. How I can meet him (నేనతన్ని ఎలా కలుసుకోగలనో).
5. (that) We have to reserve tickets (మనం tickets reserve చేసుకోవాలని).
6. How many berths we have to reserve (మనం ఎన్ని berths reserve చేయాలో).
7. Why he hasn't met us (మనల్ని ఎందుకు కలుసుకోలేదో).

8. (that) He doesn't have a cell (వాడికి cell లేదని).
9. Whose number it is (అది ఎవరి నంబర్).
10. (that) he has no cell (వాడికి cell లేదని).

వీటిల్లో subordinate clauses no. 1, 2, 4, 6, 7 and 9 చూడండి. ఇవన్నీ 'Wh' words (When, Where, How, How many, Why and Whose)తో begin అవుతున్నాయి కదా? ఇవన్నీ When, Where, How లాంటి 'Wh' words తో begin అయినప్పటికీ, questions కావు. మన మొదటి lessons లో నేర్చుకున్నది గుర్తుంచుకోవాలి. Question అయితే 'Wh' word తర్వాత verb ముందూ, తర్వాత subject వస్తాయి. Clauses No. 1, 2, 4, 6, 7 and 9లో 'Wh' word తర్వాత subject ముందూ, verb తర్వాత వస్తున్నాయి. అందుకని ఇవన్నీ (sub + verb) form లో ఉండే subordinate clauses. వాటి అర్థాలు కూడా చూడండి: questions లాగా రావటం లేదు కదా.

- a) వాడెక్కడ చదువుతున్నాడో నాకు తెలియదు = I do not know where he studies.
- b) వాడెందుకు time waste చేస్తాడో నాకర్థంకావటంలేదు I do not understand why he wastes time
- c) వాడికంత డబ్బు ఎలా వస్తోందో ఎవరికీ తెలియదు - No body knows how he gets/ is getting all that money.
- d) వాడెప్పుడొస్తాడో మాకు చెప్పండి. Please tell us when he will come/ comes/ is coming.
- e) function ఎవరు ప్రారంభిస్తారో వాళ్లకు తెలియదు = They do not know who will inaugurate the function.

ఇక lesson beginning లోని conversation లో clauses 5, 8 and 10 that clauses. వాటి గురించి ఇంతకుముందే తెలుసుకున్నాం గదా.

EXERCISE:
NOW PRACTISE THE FOLLOWING IN ENGLISH.

- Vani:** Hi Durga, Lakshmi ఎక్కడికి వెళ్ళిందో తెలుసా?
Durga: తనతో నీకు అవసరమేంటో చెప్పు, ముందు.
Vani: తన నుంచి నాకు డబ్బు అవసరమని చెప్పాను కదా?
Durga: ఆమె దగ్గర డబ్బుందో లేదో తెలుసా నీకు?

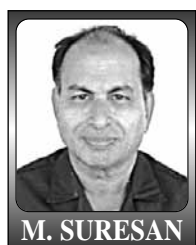
Whether he is coming or not

Look at the difference between 'wh' subordinate clauses and 'wh' questions.

Subordinate Clause (With Wh words)	Question (With Wh words)
1) ... when the train arrives (train ఎప్పుడొస్తుందో... sub clause No. 1) Not a question.	1) When does the train arrive? (Train ఎప్పుడొస్తుంది?) - question
2) ... Where Eswar is- (ఈశ్వర్ ఎక్కడున్నాడో- subordinate clause No. 2) - not a question.	2) Where is Eswar? (ఈశ్వర్ ఎక్కడున్నాడు?) - question
3) ... How I can meet him- (అతన్నెలా కలుసుకోగలనో) - subordinate clause No. 4	3) How can I meet him? (నేనతన్ని ఎలా కలుసుకోగలను?) - question
4) ... how many berths we have to reserve (మనం ఎన్ని berths reserve చేయాలో) - subordinate clause no.6	4) ... how many berths have we to reserve (మనం ఎన్ని berths reserve చేయాలి?) - Question
5) Why he hasn't met us (మనల్నిండుకు కలుసుకోలేదో)- Subordinate Clause No.7	5) Why hasn't he met us? (మనల్నిండుకు కలుసుకోలేదు?) - Question
6) Whose number it is (అది ఎవరి నంబర్) - Subordinate clause No. 9.	6) Whose number is it? (అది ఎవరి number? - Question

ఇదీ wh words తో begin అయ్యే subordinate clause కూ, wh word తో begin అయ్యే Question కూ ఉండే తేడా. ఈ తేడా తెలియకుండా మాట్లాడితే మనకు English సరిగా రాదనుకుంటారు. రానట్టే కూడా. ఈ wh word subordinate clause ను main clause లో join చేస్తే మనకు sentence form అవుతుంది. ఇంకా చూడండి.

- f) అతనిదేక్షారో అతను వాళ్లకు చెప్పలేదు = He hasn't told them where he is from.
- g) అది మేమెలా చేయాలో మాకు teacher explain చేయలేదు = Our teacher hasn't explained to us how we should do have to do it.
- h) అది ఎవరిలో ఎవరికీ తెలియదు - Whose house it is no one knows. గమనిక: ఇక్కడ where, when తో begin అయ్యే clauses conditional clauses కావు కదా- అవే condition ను తెలపటంలేదు. అందుకని will/ shall సందర్భాన్ని బట్టి వాడతాం. ఇలాంటి clauses మీ conversation లో బాగా practice చేయటం చాలా ముఖ్యం. ఇప్పుడు ఈ lesson beginning లోని clauses ని చూడండి - Whether he is coming or not = అతను వస్తున్నాడో లేదో.. ask him - అతన్ని అడుగు. మనకొక విషయం అవునో కాదో స్పష్టంగా తెలియకపోతే, అప్పుడు whether కానీ, if కానీ వాడతాం. if అంటే ఇక్కడ conditional clause if (అయితే అనే అర్థం) కాదు.
- a) అతను వెళ్లడో లేదో ఆమెకు తెలియదు = She does not know whether/ if he has gone or not.
- b) ఆమె fees కట్టిందో లేదో మనకు తెలియదు - We do not know whether/ if she has paid the fees (or not)
- c) Chief Guest అసలు వచ్చాడా లేదా అనేది ఎవరూ చెప్పలేకండా ఉన్నారు = No one is able to say whether/ if the Chief guest has arrived (or not)
- d) అది ఖరీదైనదా, చౌకైనదా అనేది నీకు తెలుసా? - Do you know whether/ if it is expensive or cheap? ఇది whether/ if వాడాల్సిన తీరు. ఇది కూడా real life situations లో మనకు conversation లో చాలా అవసరం కదా. Practice చేయండి.

- Vani:** లక్ష్మి దగ్గర డబ్బు లేకపోతే ఇంకెవరి దగ్గరుంటుంది? నువ్వే మాట్లాడుతున్నావో నీకు తెలియటంలేదు.
Durga: ఆమె దగ్గర డబ్బుండొచ్చు కానీ నీకిస్తుందో లేదో నీకెలా తెలుసు?
Vani: నేను తనని కలుసుకున్నప్పుడు నిన్ను అనుకుంటా- ఇస్తానని promise చేసింది.
Durga: నీకెంత కావాలో చెప్పావా ఆమెకు?
Vani: నీకీ వివరాలన్నీ ఎందుకో నేను తెలుసుకోవచ్చా?
Durga: Sorry. నాకు ఎక్కడికి వెళ్ళిందో తెలియదు. ఎక్కడుందో తెలియదు. ఎప్పుడింటికి వస్తుందో తెలియదు.
Vani: తను తిరిగొస్తే నాకు చెప్తావా?
Durga: OK.
ANSWER:
Vani: Hi Durga, (Do) you know where Lakshmi has gone?
Durga: Tell me first why do you need her?
Vani: I've told you that I need money from her.
Durga: Do you know whether/ if she has money or not?
Vani: If Lakshmi doesn't have/ has no money, who else has? You do not understand what you are talking.
Durga: She may have money, but how do you know/ how are you sure whether she will give it to you or not?
Vani: When I met her- I think it was yesterday, she promised to give it.
Durga: Did you tell her how much you need?
Vani: May I know why you need all these details?
Durga: Sorry. I do not know where she has gone, where she is and when she will return home/ will be back home.
Vani: Will you let me know when she returns?
Durga: OK

Sridhar: Who do I see here? Giridhar! what a surprise! (I have) been thinking you are still in Dubai. What brings you here so suddenly?
(ఎవరూ? గిరిధరా ఆశ్చర్యంగా ఉండే! నువ్వునుకా దుబాయ్ లో ఉన్నావనుకుంటున్నా. ఉన్నట్టుండి ఇలా ఊడిపడటానికి కారణమేంటి?)

Giridhar: Because dad wanted me here urgently for my sisters wedding engagement. Though he wanted me yesterday morning itself, I could be here only last night. I tried my best, but I could not get the ticket for the earlier flight.
(మా sister నిశ్చితార్థానికి మా నాన్న నన్ను వెంటనే రమ్మన్నాడు. ఆయన నన్ను నిన్న పొద్దున్నే ఇక్కడుండమన్నప్పటికీ, నిన్న రాత్రికి మాత్రమే ఇక్కడుండగలిగాను. అంతకుముందు flight కు ఎంత ప్రయత్నించినా ticket దొరకలేదు.)

Giridhar: You and I have known him since our College days. He was our junior at college by two years. He is Eswar. He is a software man in the US. As he has to be back in the states by the month end, he is in a hurry.

Sridhar: It is Eswar. Is it? A good choice. A nice young man.

Giridhar: Since my sister too a B.Tech, he hasn't demanded any dowry. yet the marriage is going to cost us a lot, as they want the marriage to be a grand affair,
(మా sister కూడా B.Tech కాబట్టి, కట్టుంపం అడగలేదు. కాని పెళ్లికి మాకు బాగానే ఖర్చవుతోంది, వాళ్లు పెళ్లి ఘనంగా చేయాలన్నారు కాబట్టి)
A Grand affair = గొప్ప విషయం/ ఘనంగా జరిగే విషయం. Affair: అఫేల - ఫే నొక్కి. పలుకుతాం = విషయం.

Sridhar: When is the marriage?
Giridhar: The 17th this month. only 12 days left.
(ఈ నెల 17న. 12 రోజులే మిగిలున్నాయి)
Last Lesson లో wh words తో మొదలయ్యే subordinate clause చూశాం కదా. ఇతర రకాల subordinate clauses ఇప్పుడు చూద్దాం.

Clause 7: as they want the marriage to be a grand affair
వాళ్లు పెళ్లి ఘనంగా జరపాలన్నారు కాబట్టి. మీరు గమనించే ఉంటారు. ఇవన్నీ కారణాలు తెలిపే clauses కదా. వీటన్నింటినీ, because/ as/ since తో వేటితోనైనా ప్రారంభించవచ్చు. వీటన్నిటి అర్థం అయినందువల్ల/ఎందుచేతనంటే/కాబట్టి అని.

1) ఎండగా ఉండటం వల్ల బయటికి వెళ్ళలేదు.
I haven't gone out because it is hot (as it is hot/ since it is hot)

2) As he did not start on time, he missed the bus
Time కు బయల్దేరలేదు కాబట్టి bus అందుకోలేదు. (ఇక్కడ, as బదులు, because/ since వాడవచ్చు)

3) Since/ as/ because he knows English well he is successful

Since/ Ever since he came here, he has been good to me.
ఇవీ because/ as/ since clauses, since clauses గురించిన విషయం. Practice them thoroughly.

PRACTICE THE FOLLOWING IN ENGLISH

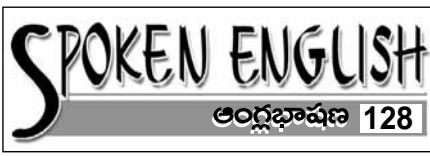
Vasanth: ఏంటి నువ్వు నిన్న రాలేదు?
Hemanth: రావాలని ప్రయత్నించినప్పటికీ రాలేకపోయాను. మా మామయ్యవాళ్లు వస్తుండటం వల్ల ఇంట్లోనే ఉండిపోవాల్సి వచ్చింది.

Vasanth: Phone చేసి రావటం లేదని చెప్పలేదే?
Hemanth: నేను చేశాను, కానీ నువ్వెత్తలేదు. నువ్వెందుకు చేయలేదు?
Vasanth: నా cell out of order అయినందువల్ల చేయలేకపోయా. నిన్న పొద్దున కింద పడిన పుటి నుంచి అది సరిగా పని చేయట్లేదు.
Hemanth: Land phone నుంచి ఎందుకు చేయలేదు?
Vasanth: మేం bill చెల్లించనందువల్ల అది disconnect అయింది.
Hemanth: ఉదయం మసాల దోసె తిన్నప్పట్నీ, నాకు మత్తుగా ఉంది. ఇంటికి వెళ్లి నిద్రపోతా. Bye.

ANSWER

Vasanth: Why didn't you come yesterday?
Hemanth: Though I tried to come, I could not (come).
I had to be/ to stay at home since / as/ because my uncle was coming.

Vasanth: Why didn't you phone me (that) you were not coming?
Hemanth: I called you, but you didn't respond. Why didn't you phone?
Vasanth: Because/ as/ since my phone is out of order. Ever since/ since it fell down yesterday morning it hasn't been working well.
Hemanth: Why didn't you phone from/ use your land phone?
Vasanth: As/ since/ because we had not paid the bill they disconnected it.
Hemanth: Since/ Ever since I ate masala dosa in the morning I've been drowsy. I'd go home and sleep. Bye.

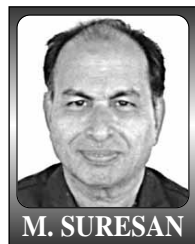

Although Ganguly scored a century..

గమనిక: Because dad wanted... engagement - ఇది sentence కాదు కదా, clause మాత్రమే conversationలో ఇటువంటి clause వాడవచ్చు. writing లో because తో clause begin చేసి, main clause లేకుండా వాడం.
Wedding engagement = పెళ్లి నిశ్చితార్థం/ తాంబూలాలు పుచ్చుకోవటం. flight = విమానం. (పక్షి ఎగరటం కూడా)

Study the following subordinate clauses from the conversation above:

- 1) Because dad wanted me here urgently
- 2) Though he wanted me here yesterday itself.
- 3) What he is, where he is from and whether he is in India or abroad
(ఇవి మూడు clauses; మొదటి రెండూ wh subordinate clauses, చివరిది whether clause. వీటిని గురించి last lessonలో తెలుసుకున్నాం కదా)
- 4) since we met
- 5) as he has to be back in the states by the month end.
- 6) since my sister too is a B.Tech
- 7) as they want the marriage to be a grand affair.

M. SURESAN

ఈ subordinate clauses అన్నీ కూడా daily real life situation లో అవసరమే కదా. ఇవి జరగటం వల్ల, అదలా అయినప్పటికీ, ఫలానా విషయం/సంఘటన జరిగినప్పటి నుంచి, అదలా అయినా కూడా ఇలాంటి భావాలతో ఉన్న ఈ clauses ను మనం నిత్యం conversation లో వాడాల్సిన పరిస్థితులు ఎన్నో. అందుకని practice them well and fill your conversation with ideas.
Look at the clauses No 1, 5, 6 and 7 Observe that they begin with because, as, and since.
ఇలాంటి clauses - అంటే, because/ as/ since clausesలో because = as = since = అయినందు వల్ల.

English బాగా తెలుసు కాబట్టి, అతను విజయం పొందుతున్నాడు.
Now look at clause 2:
Though he wanted me here yesterday itself నిన్న నేనిక్కడ ఉండాలని ఆయన అనుకున్నప్పటికీ.
Though = although = even though అయినప్పటికీ, ఇది కూడా conversationలో common.
a) అతడు అలస్యంగా పడుకున్నప్పటికీ త్వరగా నిద్రలేస్తాడు
Though/ although/ even though he goes to bed late, he gets up early.
b) అతడు పరుగెత్తినప్పటికీ, bus అందుకోలేకపోయాడు
Though he ran, he could not catch the bus.
c) Although/ though/ even though Ganguly scored a century, his team lost the match
గంగూలి century కొట్టినప్పటికీ, ఆయన team ఓడిపోయింది.
Look at clause no. 4 now.
Since we met - ఈ since కు అర్థం as/ because అని కాదు. ఇక్కడ since కు అర్థం, గతంలో ఓ సంఘటన జరిగినప్పటి నుంచి, గతంలో ఫలానా time నుంచి అని.
Since we met = మనం కలుసుకున్నప్పటినుంచి

- a) If not even minute since we met (Giridhar అనటం)
మనం కలుసుకున్నప్పటినుంచి/ కలుసుకుని నిమిషాలన్నా అవలేదు.
- b) Since India became independent 58 years have passed
భారతదేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 58 ఏళ్లు గడిచాయి.
- c) Hi Arun, it is ages since we met (పలకరింపు మాట)
మనం కలుసుకున్నప్పటినుంచి/ కలుసుకుని యుగాలు (ages) అయ్యాయి.
- d) Since the time he came here, he has been troubling me
వాడిక్కడికి వచ్చినప్పటి నుంచి నాకు ఇబ్బంది కలిగిస్తున్నాడు.
అయితే since అంటే because/ as అర్థంతో కూడా వాడటం వల్ల confusion ఉంటుంది కాబట్టి, since (అప్పటి నుంచి అనే అర్థంతో) ever since అని కూడా అంటారు.

Sridhar: When is the engagement?
(Engagement ఎప్పుడు?)

Giridhar: The day after tomorrow. Dad has none to help him, so he asked me here urgently.
(ఎల్లుండి నాన్నకు సహాయం చేయడానికి ఎవరూ లేరు, అందుకని నన్నిక్కడికి వెంటనే రమ్మన్నారు)

Sridhar: Happy to hear that she is getting engaged. Congrats to her. But why this hurry?
మీ sister నిశ్చితార్థం జరుగుతున్నందుకు చాలా సంతోషంగా ఉంది. ఆమెకు నా శుభాకాంక్షలు. అయితే ఇంత హడావిడేంటి?
And you haven't told me who the bride groom is, what he is, where he is from, and whether he is in India or abroad
(పెళ్లికొడుకెవరో, ఏం చేస్తుంటాడో, ఏ ఊరో, India లో ఉంటాడా, విదేశాల్లో ఉంటాడా నువ్వు ఇంతవరకే చెప్పలేదు)

Giridhar: O you are too impatient. It is not even minutes since we met, you shoot question after question. Will you let me talk?
(నీకు ఓర్పులేదు. మనం కలుసుకుని నిమిషాలయినా అవలేదు. ప్రశ్నల వెంట ప్రశ్న కురిపించేస్తున్నావు. నన్ను మాట్లాడ నిస్తావా?)

Sridhar: Ok, Go ahead.
(సరే... కానీ)

ప్రశ్న: 1) మీరు ఒక Lesson లో The Wife and husband have a good understanding for each other అన్నారు. కానీ grammatical గా Man and Wife అనాలి కదా!
2) లెటర్ లో చివర Yours faithfully అని రాస్తాంకదా! దీని అర్థం వివరించండి.
-వెన్నా చిట్టబాయి, కాకినాడ

జవాబు:
1) Husband and wife/ wife and husband అనటం, accepted usage - ఇందులో తప్పేలేదు. Man and wife కూడా correct, అయితే ఇది కొంచెం formal. ఎక్కువ వాడుకలో ఉన్నది husband and wife.
2) Yours faithfully; ఈ expression, formal letters పేరుతో కాకుండా, (Dear) Sir/ Madam అని సంబోధించే చాలా formal letters లో ముగింపుగా వాడతాం కదా. దీనికి పాత రూపం: I am/ I remain. Your faithful servant xxx. ప్రజాస్వామ్య ప్రభావం వల్ల, servant అనేది పోయి, faithfully yours, మీ విశ్వాసపాత్రుడైన/ మీకు అన్ని విషయాలు (faithful) ఉన్నందునట్లుగా తెలుపుకుంటున్న మీవాడు- అనే అర్థంతో ఉండేది. ఇప్పుడు faithfully yours, yours faithfully గా మారింది. కొంతమంది faithfully yours వాడుతుంటారు. ఇక్కడ faithfully అనటం రాసినవి నిజమే అని తెలిపేందుకు.

Shantan: Hi Vineet, Sunil was here yesterday. He suggested we see a movie but dropped the idea. He suddenly remembered he had to take his mother to temple.

(సునీల్ నిన్న ఇక్కడ ఉన్నాడు. మనం సినిమా కెళ్ళామున్నాడు కానీ ఆ ఆలోచన మానుకున్నాడు. వాళ్ళప్పుడు గుడికి తీసుకొచ్చిన వాడికి ఉన్నట్టుండి గుర్తొచ్చింది)

Vineet: Though I wanted to see you both, I could not come. My bike had trouble, so I took it to the mechanic. He took an hour to repair it.

(నిన్న మిమ్మల్ని కలుసుకోవాలనుకున్నా కానీ రాలేకపోయాను. నా బైక్ కు ఏదో సమస్య వచ్చింది. అందుకని మెకానిక్ దగ్గరకు తీసుకెళ్ళా. రిపేర్ చేయడానికి అతడు గంట సమయం తీసుకున్నాడు)

Shantan: How much did it cost you?
(ఎంతయింది)

Vineet: He billed me Rs.200/- But I offered him only Rs. 150/-. He accepted it. (వాడు రూ. 200 అడిగాడు/రెండొందలు రూపాయల బిల్ వేశాడు. నేను నూట యాభై ఇచ్చాను. తీసుకున్నాడు)

Shantan: These mechanics are smart guys . They demand more than What is right because we bargain for less. (వీళ్ళ చాలా తెలివైనవాళ్ళు. సరైన దానికంటే ఎక్కువడుగుతారు. మనం ఎలాగూ తక్కువకు బేరం చేస్తాం కాబట్టి)

Smart = తెలివైన/ మంచి బట్టలతో చక్కగా కనిపించే
bargain = బాగస్ = బేరం/ బేరం చేయటం

Vineet: That's true, but my mechanic is n't that type.
(కరెక్ట్. కానీ మా మెకానిక్ అలాంటివాడు కాదు)

Shantan: Every one thinks so about their mechanics
(ప్రతి వాడు తన మెకానిక్ గురించి అలాగే అనుకుంటాడు)

Vineet: OK. Will Sunil be coming here today?
(సరే. సునీల్ ఈవాళ వస్తాడా)

Shantan: He hasn't even called me since he left me yesterday. I don't know if he will come. As I am going back to College tomorrow, how about a movie this evening?
(నిన్న నన్నొదిలి వెళ్ళినప్పటి నుంచి నాకు ఫోన్ కూడా చేయలేదు. వాడాస్తాడో లేదో తెలీదు. రేపు నేను కాలేజీకు వెళ్ళిపోతున్నాను కాబట్టి ఈ సాయంత్రం సినిమా కెళ్ళామా?)

Vineet: That's a good idea. When are you starting for your Engineering College in Anantapur?
(బాగానే ఉంది. అనంతపూర్ లోని Engineering College కెప్పుడెళ్ళున్నావు)

Shantan: Tomorrow After noon
(రేపు మధ్యాహ్నం వెళుతున్నాను)

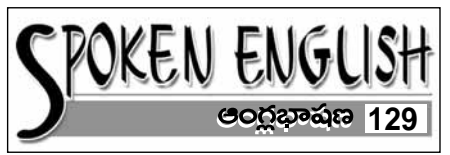
Vineet: Let's call Sunil then
(Sunil కు ఫోన్ చేద్దాం)

Shantan: Let's go to his place -
(వాడింటికెళ్దాం)

Vineet: OK
మనం ఇప్పటివరకు తెలుసుకున్న **Subordinate Clauses.**

- 1) That clauses
(He says that he saw you yesterday)
(అని అనే అర్థంతో)
- 2) Wh clauses
(ఎప్పుడు జరిగిందో, ఏమనుకుంటున్నారో, మొదల)

- లైసటువంటి అర్థంతో),
He has agreed to what I have said.
- 3) Whether / if clauses
(అవునా/కాదా అనే అర్థంతో)
I don't know whether/ if he has come
(వాడాచ్చాడో లేదో నాకు తెలీదు)
 - 4) Because/ as/ since clauses (అందువల్ల/కాబట్టి అనే అర్థంతో)
As the book is expensive, I cannot buy it.
(పుస్తకం ఖరీదైనది అవటం వల్ల నేను కొనలేను)
 - 5) though/although/even though clauses
Though it is raining he has gone out
(వర్షం కురుస్తున్నప్పటికీ, బయటికెళ్ళాడు)
 - 6) Since / ever since clauses
(అప్పటినుంచి అనే అర్థంతో)
Ever since he came here, he has had health problems
(ఇక్కడికి వచ్చినప్పటి నుంచి వాడు కులాసాగా లేడు)

ఈ Clauseలో భాగంగా ఉన్న వాక్యాన్ని పరిశీలిద్దాం
He suggested that we see a movie but dropped the idea.
దీన్నో but తీసేసి though వాడవచ్చు కదా. (ఎందుకంటే though (అయినప్పటికీ), but రెండింటి అర్థం ఒకటే అయినప్పటికీ, sentence structure మారుతుంది)
Though / Although / Even though he suggested the movie he dropped the idea.
Though / Although / Even though He is weak, he works hard
(or)
He is Weak, but works hard.
(బలహీనంగా ఉన్నా కష్టపడి పనిచేస్తాడు.)

బదులు so వాడి చూద్దామా?
Clause 4:
✓ They demand what is more than right because we bargain for less.
✓ We bargain for less, so they demand what is more than right.
Clause 7:
As I am going back to College tomorrow. ఈ clause లో భాగంగా ఉన్న వాక్యాన్ని పరిశీలిద్దాం...
As I am going... tomorrow, how about a movie this evening?
I am going back to college tomorrow, So how about a movie tonight.
✓ ఇలా Though / Although / Even though

Let's go to his place...

ఇవన్నీ గుర్తున్నాయ్ కదా. వీటిని సందర్భాన్ని బట్టి straight గా main clause తో join చేస్తే మీ conversation చాలా బాగుంటుంది.
Practise చేయండి.

Now look at the following clauses from the conversation at the beginning of this lesson.

- 1) ... but (he) dropped the idea.
(ఆ ఆలోచన విరమించుకున్నాడు)
 - 2) ... So I took it to the mechanic.
 - 3) ... but I offered him only Rs.150.
 - 4) ... because we bargain for less.
 - 5) ... but my mechanic isn't that type.
 - 6) ... Since he left me yesterday.
 - 7) As I am going back to college tomorrow.
(4, 6, 7 మనకు తెలిసిన clauses కదా.)
- ✓ Clause No.4 కారణాన్ని తెల్పేది.
✓ clause No. 6 ఫలానా సంఘటన నుంచి అని చెప్పేది.
✓ Clause No. 7 కూడా కారణాన్ని తెల్పేది
ఇప్పుడు look at Clause NO. 1
... but (he) dropped the idea

Though he is rich, he is not proud
(or)
He is rich, but he is not proud
(అతడు ధనవంతుడైనప్పటికీ, అతడికి గర్వం లేదు)
✓ Clause No.3 లో కూడా but బదులు though / although / even though తో practice చేయండి.
✓ Clause No.2, ... so, I took it to the mechanic
ఈ clause లో భాగంగా ఉన్న వాక్యాన్ని పరిశీలిద్దాం
My bike had trouble, so, I took it to the mechanic.
ఇక్కడ 'so బదులు because / as / since వాడవచ్చు కదా.
Because / Since / as my bike had trouble I took it to the mechanic.
My bike had trouble. So I took it to the mechanic.
✓ Clauses 4, 7 లో కూడా as / since / because

M. SURESAN

Clauses ను But Clause, But Clausesను Though Clause గా మార్చవచ్చు
✓ అలాగే, Because / As / Since Clauses ను 'So' Clauses ,So Clause ను Because Clause గా మార్చవచ్చు కదా.
మీరు గమనించే ఉంటారు.
✓ Though Clause ను But Clause గా మార్చేటప్పుడు though లేని clause కు but పెడతాం.
✓ Because / as / since clauses ను, so clause గా మార్చేటప్పుడు because / as /since లేని clause ముందు so వస్తుంది.
Though she is beautiful, she is not proud
(or)
She is beautiful but she is not proud
(ఆమె అందంగా ఉన్నప్పటికీ ఆమెకు గర్వం లేదు)
(Though, but ఉన్న Clause గమనించండి.)
Because She is good, every one likes her
(or)
She is good, so every one likes her.
(ఆమె మంచి వ్యక్తి కాబట్టి అందరూ ఆమెను అభిమానిస్తారు)

Sailesh: రమేష్, నేను బాగానే రాసినా పరీక్షల్లో నాకు మార్కులు సరిగా రాలేదేంటి?
Ramesh: నీ చేతిరాత బాగుండకపోవడం వల్లనే నీకు మార్కులు సరిగా రాలేదంటే.
Sailesh: నేను స్కూల్ లో జాయిన్ అయినప్పటి నుంచి నా చేతిరాత ఇలాగే ఉంటోంది. స్కూల్ లో నాకు మార్కులు బాగానే వచ్చాయి. మరి కాలేజీలో రావటంలేదేంటి?
Ramesh: నువ్వు లెక్చరర్స్ తో ఓసారి మాట్లాడకూడదా?
Sailesh: ఆ పని చేస్తా. మ్యాథ్స్ లెక్చరర్స్ కు కలుసుకోవాలని ప్రయత్నించాను నిన్న, కానీ ఆయన దొరకలేదు.
Ramesh: ఆయన tuitions తో ఎప్పుడూ busy. అందుకని ఆయన్ను కలుసుకోవటం కష్టం.
Sailesh: ఆయన మన Answer books తిరిగి ఇచ్చినప్పటి నుంచి ఆయన్ను కలుసుకోవాలని ప్రయత్నించాను

PRACTISE THE FOLLOWING
త్నించినా కుదరటంలేదు.
Ramesh: Don't worry. ఆయనంత busy అయినప్పటికీ, ఆయన్ని కలుసుకోగల మార్గం నీకు చెప్తా.
Sailesh: Thank you
Answers:
Sailesh: Ramesh, I did well in the exam. But I got low marks. Why?
Ramesh: You are not getting good marks because your hand writing is bad.
Sailesh: My handwriting has been like this since I joined School.. But I got/used to get good marks at school. How is it I don't get such marks in College?
Ramesh: Why don't you talk to the lecturers

once?
Sailesh: I will do that. I tried to meet the Maths Lecturer Yesterday. But he was not available.
Ramesh: He is always busy with tuitions. So it is difficult to meet him.
Sailesh: Ever since he returned our answer books, I have been trying to meet him, but could not.
Ramesh: Don't worry. Though he is busy, I will tell you a way to meet him.
Sailesh: Thank you.
(In the sentence above, change but into although/though/even though, and as/since/because into so, and vice versa.

Anand: Before you start, check up your luggage.
(బయల్దేరే ముందు సామాను సరిచూసుకో)
Achyut: I will do that after I complete packing.
(నేనది సర్దుకోవడం పూర్తయిన తర్వాత చేస్తా)
Anand: OK, then, I am leaving. I will collect from the shop on my way those books you need. I will be at the station twenty minutes before the train arrives. I will have the lunch packed for you at the station.

- 3) Whether/ If clauses -
అవునో, కాదో అనే సందేహాన్ని, ప్రశ్నార్థకాన్ని తెలిపేవి.
4) Because/ as/ since clauses -
కారణాల clauses- వీటిని so clauses గా మార్చవచ్చు
5) Though / although / even though clauses-
అయినప్పటికీ అనే అర్థం తెలిపే clauses - వీటిని but, yet, still clauses గా మార్చవచ్చు
(But = yet = still = కానీ/ అయినప్పటికీ)
6) Since (ఫలన సమయం/ సంఘటన నుంచి అని తెలిపే clauses. Since బదులు ever since వాడవచ్చు from the time అని కూడా వాడవచ్చు ఇవేకాకుండా అంతకుముందు తెలుసుకున్న conditional clauses. (if/ unless/ before etc. తో ప్రారంభమై will/ shall వాడనివి)

SPOKEN ENGLISH
అంగ్లభాషణ 130

- 3) ... before the train arrives
train వచ్చే ముందు
ఇవి మనం conversation లో తరచూ వాడే clauses కదా.
a) India was under British before it became independent
స్వాతంత్ర్యం పొందకముందు భారత్ బ్రిటిష్ పాలనలో ఉంది.

c) ఆయన class కు రాగానే పాఠం మొదలు పెడతాడు. ఊపిరి పీల్చుకునే సమయం కూడా ఇవ్వడు
He begins the lesson as soon as he enters class; he doesn't give us even the time to breathe.
(even = అందుకు కూడా)
d) As soon as he saw the police, he ran away
పోలీసులను చూడగానే అతను పారిపోయాడు.

5) By then I shall be on my way to the station
అప్పటికి / ఆ సమయానికి / అప్పటికి నేను station కు వెళ్లేదారిలో ఉంటా.

a) By then he had finished his lunch
అప్పటికి అతడు lunch పూర్తిచేశాడు/ తినేశాడు.
b) By then he had gone
ఆ సమయానికి అతడు వెళ్లిపోయాడు.

c) for clause:
ఇక్కడ for కు అర్థం అందువల్ల, కాబట్టి అని- because/ since/ as లాగా.

You must hurry for there isn't much time left
time ఎక్కువ లేనందువల్ల నువ్వు త్వరపడాలి.

a) He can play well for he is tall
అతను పొడుగ్గా ఉండటంవల్ల బాగా ఆడ గలడు.

b) Let's stand in the shade of the tree for it is very hot here
ఇక్కడ బాగా ఎండగా ఉన్నందువల్ల మనం చెట్టు నీడన నిల్చుదాం.

c) I need water for I am thirsty
నాకు దాహంగా ఉంది కాబట్టి నీళ్లు కావాలి.

As soon as he saw the police..

(నే వెళ్తున్నా. దారిలో నీక్కావాల్సిన వస్తుకాలు Shopలో తీసుకుంటా. Train రావడానికి ఇరవై నిమిషాల ముందు Station కొస్తా. నీకు lunch కూడా pack చేయిస్తా.

Achyut: Thank you. Call me as soon as you reach the station. I think by then I shall be on my way to the station. My packing is almost complete. I will be starting in ten minutes.

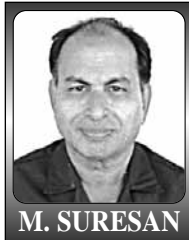
Anand: You must hurry for there isn't much time left?
(త్వరగా తెమలాలి నువ్వు, time ఎక్కువ లేదు)

Achyut: Bye. See you at the station
(వస్తా. స్టేషన్ లో కలుసుకుందాం)

Anand: Bye
ఇప్పటివరకు మనం తెలుసుకున్న subordinate clauses, వాటి స్వభావం క్లుప్తంగా...

- 1) That clause : 'అని' అని తెలిపేది
2) 'Wh' clause: What, When, Where, Who, Whom, Which, Why and how తో ప్రారంభ మయ్యేవి- ఓ వ్యక్తి, సంఘటనను గురించిన వివరాలు తెలిపేవి.

Now look at the following clauses used in the conversation at the beginning of this lesson.

- 1) Before you start
2) after I complete packing
3) ... before the train arrives
4) as soon as you reach the station
5) ... by then I shall be on my way to the station
6) ... for there isn't much time left.

Take clauses 1, 2 and 3. ఈ మూడూ కూడా before, after తో మొదలవుతున్నాయి కదా. వీటిని before, after clauses అందాం. ఇవేంటి? ఒకటి time కూ, సంఘటనకూ, ముందు, వెనకా జరిగే వాటిని తెలుపుతాయి. ఈ విషయం మీకు తెలుస్తూనే ఉంది కదా.

- 1) Before you start -
నువ్వు బయల్దేరే ముందు
2) After I complete packing
సర్దుకోవడం పూర్తయ్యాక

PRACTISE THE FOLLOWING

ANSWER

Eswar: Hi Govind, నువ్వు బయల్దేరేముందు Sriram ను ఏమన్నా కలుసుకున్నావా?
Govind: లేదు. నేను బయల్దేరిన తర్వాత వాడు నాకు ఫోన్ చేశాడు.
Eswar: వాడిని నేను వెంటనే కలవాలి, వాడి నుంచి నాకు కొంత సమాచారం urgent గా కావాలి.
Govind: వాడిక్కడికే వస్తున్నానన్నాడు కానీ ఎప్పుడో స్టాడో చెప్పలేదు.
Eswar: Sekhar కూడా ఇక్కడికొస్తున్నాడు. వాడు వచ్చేముందే నేను Sriram తో మాట్లాడాలి.
Govind: శేఖర్, శ్రీరాం కంటే ముందువస్తే నేనతన్ని బయటకు తీసుకెళ్తాను. అప్పుడు నువ్వు శ్రీరాంతో మాట్లాడవచ్చు.
Eswar: నీకూ తెలివితేటలున్నాయి, అందుకు మెచ్చు కుంటున్నా.
Govind: నీ friendship వల్లే నాకీ తెలివితేటలు వచ్చాయి.

Eswar: Hi Govind, did you meet Sriram before you started?
Govind: No. He called me after I (had) started.
Eswar: I have to meet him. I need some information urgently from him.
Govind: He told me (that) he would be coming here, but when exactly, he did not say.
Eswar: Sekhar too is coming here. I have to take to Sriram before Sekhar comes here.
Govind: If Sekhar comes here before Sriram comes I will take him away. You can then talk to Sriram.
Eswar: I appreciate you for you too are smart/ clever.
Govind: That's because of my friendship with you.

మీరు next lesson సరిగ్గా సులభంగా అర్థం చేసుకునేందుకు కింది table బాగా study చేసి గుర్తుంచుకోండి.

TENSE	VERB FORMS			
PRESENT	a) am, is, are b) am, is, are తో వచ్చేవన్నీ.	I RDW II RDW do does	a) have, has b) have తో, has తో వచ్చేవన్నీ	may can
PAST	a) was, were b) was, were తో వచ్చేవన్నీ.	a) Past doing word b) did	a) had b) had తో వచ్చేవన్నీ	might could మామూలుగా
FUTURE	a) Shall/ Will b) Shall/ Will తో వచ్చేవన్నీ			

I RDW = 1st Regular Doing Word (come, go, eat, etc)
II RDW = 2nd Regular Doing Word (comes, goes, eats, etc)
Past Doing Word = came, ate, went, etc.
ఈ Table లో చూపిన verbs & tenses లో ఉంటాయి. ఇది మీరు correct గా గుర్తుంచుకుంటే అన్నీ సులభం. లేకుంటే ప్రతిదీ confusing గా ఉంటుంది.

Sugandhi: I thought (that) you were not in town.

(నువ్వు ఊళ్లో లేవనుకున్నా)

Supushpa: True; I phoned you yesterday that we were going to our village, but we dropped the idea because we had relatives coming suddenly.

(నిజమే. నిన్న నీకు ఫోన్ చేసిన మాట వాస్తవమే- మేం మా ఊరికి వెళ్తున్నామని, కానీ మానేయాల్సి వచ్చింది, sudden గా మా చుట్టాలు రావటం వల్ల).

Sugandhi: In fact surekha was about to start for your place yesterday. I told her (that) you were away and she stopped. She said (that) she did not know about your plan to go to your village.

(అసలు నిన్న సురేఖ మీ ఇంటికే బయల్దేరింది. మీరు లేరని నేను చెబితే ఆగిపోయింది. మీరు ఊరు వెళ్తున్న సంగతి తనకూ తెలియదంది).

Supushpa: We were sorry (that) we missed a few days of quiet at our village.

(ప్రయాణం ఆగిపోయేసరికి, కొద్దిరోజుల పల్లెటూరి ప్రశాంతత కోల్పోయామని బాధపడ్డాం.)

(quiet = ప్రశాంతత)

Sugandhi: Why didn't you tell your relatives that you would be away?

(మీరుండరని మీ బంధువులతో ఎందుకు చెప్పలేదు?)

Supushpa: They were coming with an alliance for my elder sister. The boy is a bank officer.

(వాళ్లు మా అక్కకోసం సంబంధం తీసుకొస్తున్నారు. ఆ అబ్బాయి బ్యాంక్ ఆఫీసర్)

Alliance = అలయన్స్ = (marriage alliance) = పెళ్లి సంబంధం;

political alliance = రాజకీయ కూటమి/ సంబంధం.

Eg: UPA (ప్రస్తుతం కేంద్రంలో అధికారంలో ఉన్న కూటమి) = (United People's Alliance.)

Sugandhi: Then of course you must welcome them.

(అలా అయితే వాళ్లను స్వాగతించాల్సిందే)

Supushpa: Father told them that he would talk to the boy's father and took their address.

(మా నాన్న వాళ్ల address తీసుకుని అబ్బాయి నాన్నతో మాట్లాడతామన్నారు).

Sugandhi: That's good news (శుభవార్త)

☉ Last lesson చివర ఇచ్చిన tense table గుర్తుంది కదా. మరోసారి గుర్తు చేసుకుందాం.

PRESENT TENSE		
a) am is are	b) am is are తో combinations	c) I RDW II RDW
d) have, has	e) have, has combinations	f) can could
PAST TENSE		
a) was were	b) was were తో combinations	c) past doing word
d) had	e) had తో combinations	f) could would
FUTURE TENSE		
shall, will forms అన్నీ		

Main clause, subordinate clauses గుర్తున్నాయి కదా. (Main clause - meaning complete; subordinate clause - meaning incomplete).

Now look at the clauses in the conversation at the beginning of the lesson.

Subordinate clause	Main clause
1. (that) you were not in town (నువ్వు ఊళ్లోలేవని)	I thought (నేననుకున్నా)
2. (that) We were going to our village (మేం మా ఊరెళ్తున్నామని)	I phoned you నీకు phone చేశాను.
3. because we had relatives coming. చుట్టాలోస్తున్నందువల్ల	But we dropped the idea. ఆ ఆలోచన మానుకున్నాం
4. (that) you were away మీరు ఊళ్లో లేరని	I told her నేను ఆమెతో చెప్పాను
5. (that) you would be away మీరుండరని	Why didn't you tell them? వాళ్లతో ఎందుకు చెప్పలేదు?
6. (that) he would talk to the boy's father అబ్బాయి తండ్రితో మాట్లాడతానని	Father told them నాన్న వాళ్లతో అన్నారు.

ఇప్పుడు చాలా ముఖ్యమైన విషయం: పై sentences లో Main Clause Verb, Subordinate Clause Verb గమనించండి. Main Clause Verb past tense అయితే, subordinate Clause Verb కూడా past tense కదా. చూడండి.

Sentence	Main Clause Verb	Sub Clause Verb
Sentence 1	Thought - Past tense	were - past tense
Sentence 2	Phoned - Past tense	were going - past tense
Sentence 3	dropped - Past tense	had - past tense
Sentence 4	told - Past tense	were - past tense
Sentence 5	did tell (told) - Past tense	would be -Past (future from the past)
Sentence 6	told - Past tense	would talk - Past (future from the past)

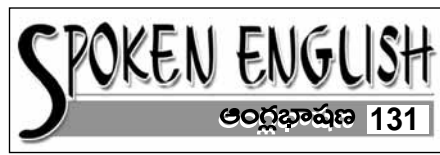
మాశారు కదా: In all the sentences above, the main clause verb is in the past tense, so the subordinate clause verb too is in the past tense. That is the rule we have to follow in conversation. If the main clause verb is in the past tense, the subordinate clause verb too must be in the past tense.

2) Main clause లో past tense verb వాడమనుకోండి. అప్పుడు subordinate clauseలో will, shall, can, may కు బదులు would, should, could, might వరసగా వస్తాయి. ఇది conversation లో పాటించాల్సిన అంశం.

- I. a) అతడు మరుసటిరోజు వస్తానన్నాడు He said (that) he would come the next day. దీన్ని కింద (b)తో పోల్చండి.
- b) అతను రేపొస్తానంటున్నాడు He says (that) he will come tomorrow.
- II. a) వాళ్లొస్తారని అతనికిప్పుడు తెలుసా? Does he know (that) they will come ఇప్పుడు (b)తో పోల్చండి.
- b) వాళ్లొస్తారని అతనికింతకుముందే తెలుసా? Did he know (that) they would come.

- III. a) నువ్వు ఇండియా గెలవగలదని అనుకుంటున్నావా? Do you think (that) India can win the match? కింద (b) చూడండి.
- b) నువ్వు India గెలవగలుగుతుందనుకున్నావా? Did you think (that) India could win the match?
- IV. a) అతడు నాకు సాయంచేయకపోవచ్చని అనుకుంటున్నా I think (that) he may not help me.
- b) అతడు నాకు సాయం చేయకపోవచ్చని అనుకున్నా.

ఇవీ మాట్లాడేటప్పుడు గుర్తుంచుకోవలసిన విషయాలు. మన practice ను బట్టి అలవాటువుతాయి.

PRACTISE THE FOLLOWING

- Ravikanth: నీకర్థం అవుతోందా అతనేం అన్నాడో?
- Sreekanth: తెలుస్తూనే ఉంది. తను నిన్న ఇక్కడికి రాలేదని అతడు చెప్పాడు.
- Ravikanth: అయితే నువ్వనేది అతనిక్కడ నిన్న ఉన్నాడనా?
- Sreekanth: అతడిని నిన్న ఇక్కడ చూసినట్లుగా నాకు బాగా గుర్తు.
- Ravikanth: మనం ఇతరులకు కూడా చెప్తాం. వాళ్లకూ తెలుస్తుంది అతను నిన్న ఇక్కడ ఉన్నాడని. కాని అతను మాత్రం గంట కిందట అన్నాడు తనిక్కడికి రాలేదని.
- Sreekanth: O.K. అయితే ఎవరు నమ్ముతారు?

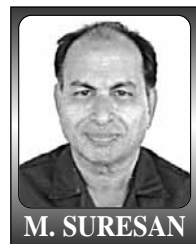
He knows (that) she has come

I thought (that) he might not help me.

V. a) వాడు పాపైతే నేను సంతోషిస్తానంటున్నా I say (that) I shall be happy if he passes

b) వాడు పాపైతే నేను సంతోషిస్తానని అన్నాను I said (that) I should be happy if he passed. మాశారు కదా? Main Clause లో said, knew, thought లాంటి past tense verbs వచ్చినప్పుడు subordinate clause లో would, should, could, might రావటం.

అలాగే Main clause verb past tense ఉన్న చోటల్లా subordinate clause verb కూడా past tense లోనే ఉంటుంది.

M. SURESAN

- I a) ఆమె వచ్చిందని అతడికి తెలుసు (గతంలో) He knew (that) she had come.
 - b) ఆమె వచ్చిందని అతడికి తెలుసు ఇప్పుడు He knows (that) she has come.
 - II a) ఆమె అందగత్తె అని అనుకోవోంది She thinks (that) she is beautiful
 - b) ఆమె అందగత్తె అని అనుకొనేది (గతంలో) She thought (that) she was beautiful.
 - III a) వాడికి విషయం తెలియదని ఆశించాను = I hope (that) he doesn't know about it.
 - b) వాడికి విషయం తెలియదని ఆశించాను. I hoped (that) he did not know about it.
- So, remember:** If the main clause verb is in past tense, the subordinate clause verb is also in the past tense. Main clause verb present tenseగానీ future tenseగానీ అయితే, subordinate clause (అర్థం చెడకుండా) ఏ tense అయినా ఉండొచ్చు.
- a) అతడు నిన్న వచ్చాడని నాకు తెలుసు = I know that he came yesterday
 - b) మీరు నిన్న కొత్త కారు కొన్నారని అతనంటున్నాడు = He says that you bought a new car yesterday.
 - c) నిన్న నువ్వు absent అని మీ నాన్నతో చెప్తాను I will tell your father that you were absent yesterday.
- చూడండి a) లో, b) లో Main clause - present, subordinate clause - past c) లో Main clause - future, subordinate clause - past.

ANSWER

- Ravikanth: Do you understand what he has said?
- Sreekanth: It is clear - he says that he did not come here yesterday.
- Ravikanth: (Do) you mean he was here yesterday?
- Sreekanth: I remember well that I saw him here yesterday.
- Ravikanth: Let us tell others too. They will know that he was here yesterday. But he told me an hour ago that he had not come here yesterday.
- Sreekanth: OK, but who will believe it?

ప్రశ్న: 1. ఆమెకు ఎవరు తెలుసు? ఆమె ఎవరికి తెలుసు? , నీవు ఎవరి వద్దకు వెళ్తావు? , ఆమె నీ వద్దకు వస్తుందా? , ఆమె ఎవరి దగ్గరకు వస్తుంది? , ఆమె ఎవరి పక్కన నిలువంది? , అతడు నీన్ను ఎందుకు వెళ్లవద్దని అన్నాడు? - వీటిని ఇంగ్లీష్ లో ఎలా చెప్పాలి?

- 2. I alone can do it. I can do it alone. ఈ రెంటికీ మధ్య తేడా ఏమిటి?
- 3. She was tired with riding. She was tired of riding. తేడా తెలపండి.

- జి. సూర్యతేజ, రామచంద్రాపురం

- 1. ఆమెకు ఎవరు తెలుసు? = Who (whom) does she know? (whom ఇప్పుడు అంతగా వాడటం లేదు). ఆమె ఎవరికి తెలుసు = Who knows her? నీవు ఎవరి వద్దకు వెళ్తావు? = Who do you go to?/ Who will you go to? (ఇలాంటిచోట్ల కూడా conversational English లో whom వాడకం తగ్గిపోతోంది). Does/ Will she come to you? (does మామూలుగా/ will future లో). Who does/ will she come to? Who did she stand by?/ Stand next to?/ Whose side did she stand by?/ Who did she stand beside? Why did he tell you not to go?
- 2. I alone can do it = నేను మాత్రమే చేయగలను. (ఇంకెవరూ చేయలేరు) I can do it alone = నేనది ఒంటరిగా (ఇతరుల సహాయం లేకుండా) చేయగలను.
- 3. She was tired of riding, correct.

Madhav: Hi Mahesh, come in. Have a seat. I called your home twice yesterday, but you were out.
(రా కూర్చో నిన్న రెండుసార్లు మీ ఇంటికి ఫోన్ చేశా, నువ్వు లేవు)
Mahesh: I was away at college to apply for my certificates.
(Certificates కు apply చేసేందుకు కాలేజీకు వెళ్లా.)
Madhav: When are you going to get them.
(ఎప్పుడొస్తాయి?)
Mahesh: The clerk told me that they would be ready in two days.
(రెండురోజుల్లో ready గా ఉంటాయని గుమాస్తా చెప్పారు.)

2. If the main clause verb is in the present or the future tense, the subordinate clause verb can be in any tense.
Last lesson లో పై rules ను తెలుసుకున్నాం కదా. ఇంకా ఇది కూడా చూశాం.
Main clause verb past tense లో ఉంటే subordinate clause లో will, shall, can, may రావు. వాటిబదులు వరసగా would, should, could, might వస్తాయి.
పై points అన్నీ conversation లో చాలా జాగ్రత్తగా పాటించాలి. (ఇలా గుర్తుంచుకుని practice చేసినకొద్దీ అలవాటుయిపోయి మన ప్రయత్నం లేకుండానే correct గా మాట్లాడే స్థితికి చేరుకుంటాం)
Look at the following sentence in the conversation at the beginning of the lesson.
1) I called your home twice yesterday, but you were out. (Called, were - రెండూ past tense)
2) a) The clerk told me that they would be ready in 2 days. (Main clause లో told past tense కదా, కాబట్టి sub-ordinate clause లో verb-would be) - sentence ను కింది sentence తో పోల్చండి.

d) అతడు ప్రతిరోజూ వ్యాయామం చేసేవాడని వాళ్లన్నారు. They said that he did exercise everyday.
e) ఆ రోజు నేనక్కడున్నందుకు వాడు సంతోషపడలేదు. He was not happy that I was there yesterday. కాబట్టి English మాట్లాడేప్పుడు జాగ్రత్తగా గుర్తు పెట్టుకోవాల్సిన విషయాలు.

Main clause verb past tense అయితే, sub ordinate clause లో వాడనివి. will, shall, may, can, Ist RDW, IInd RDW, have, has, do and does. వీటి బదులు వాడేవి: Would, should, might, could, past doing word, had and did.

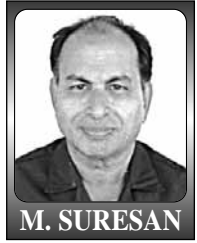
a) He tells me that he sees her here everyday.
- Main clause verb tells - present tense;
Sub clause verb sees - present tense.
అర్థం: ఆమెనిక్కడ ప్రతిరోజూ చూస్తానని అంటున్నాడు.
b) He tells me that he saw her here yesterday
Main Clause Verb - Tells- Present tense
Subordinate clause Verb - Saw- past tense
అర్థం: ఆమెనిక్కడ నిన్న చూశానని అతనంటున్నాడు. చూశారు కదా. మనం చెప్పాలనుకునే విషయాన్ని బట్టి MC (Main Clause) లో Present tense ఉంటే, SC (Subordinate Clause) లో ఏ tense అయినా ఉండవచ్చు అలాగే, future tense కు కూడా.
I will tell him that you are present
(నువ్వు వచ్చావని అతనితో చెప్తాను.
MC Verb - will tell - future tense,
SC verb - are - present tense.)
I will tell him that you were here yesterday
(నువ్వు నిన్న ఇక్కడ ఉన్నావని అతనితో చెప్తాను.
MC Verb - will tell - future; SC Verb - were - past tense)
ఇలా ఈ వాడకాన్ని గుర్తు పెట్టుకుని మీ conversation లో practice చేయండి.

SPOKEN ENGLISH
అంశభాషణ 132

I called ..., but you were out

Clerk - Pron. క్లౌక్ (bird లో 'బ'లా)
Madhav: And when is your interview?
ఇంటర్వ్యూ ఎప్పుడు?
Mahesh: On the 22nd. I received the call letter yesterday.
(22న. నిన్ననే Call letter వచ్చింది. Call letter - Interview, exam లాంటి వాటికి వచ్చే పిలుపు)
Madhav: I met Madhu yesterday. I told him about your interview. He knows about the company. He says it is a good company and pays its staff well.
(నిన్న నాకు మధు కనిపించాడు. నీ ఇంటర్వ్యూ సంగతి చెప్పాను. అతనికా కంపెనీ గురించి తెలుసు. అది మంచి Company అని, మంచి జీతాలిస్తారని అంటాడు)
Mahesh: Happy to hear that. Dad doesn't bother what pay I will get. He first wants me to join the company, as experience in the company will be of great value for my career.
(సంతోషం. జీతం ఎంతనే విషయం మా నాన్న పెద్దగా పట్టించుకోవటంలేదు). ఆ Company లో experience అనేది నా భవిష్యత్తుకు చాలా విలువైంది కాబట్టి దాంట్లో ఉద్యోగం వస్తే చాలా.)
Madhav: You will certainly be lucky if you get the job. People do talk lot about the company. Wish you all luck.
(నీకా ఉద్యోగం వస్తే అదృష్టవంతుడివే. ఆ company గొప్పదనే అంటారు.)

b) The clerk tells me that they will be ready in 2 days
చూశారా- b) లో main clause verb, tells-present tense కదా- అందుకని sub clause లో verb will be
a) అర్థం- రెండ్రోజులకు ready అవుతుందని clerk చెప్పాడు. ఇది past (గతం)
b) అర్థం - రెండ్రోజులకు ready అవుతుందని clerk అంటున్నాడు- ఇది ఇప్పుడు (present)
2) He says that it is a good company, and pays its staff well.
ఇక్కడ main clause verb, says- present tenses, subordinate clause verbs, 1) is 2) pays. (Company మంచిదనీ, సిబ్బందికి జీతాలు బాగా ఇస్తారని అంటున్నాడు- ఇప్పుడు- present లో)
3) Dad doesn't bother about what pay I will get
Main clause- Dad doesn't bother about. Verb does bother- present time, so subordinate clause - will get.
పై sentenceలోని verb in the Main clause, past tenseకు (అంటే didn't bother అని మార్చా మనుకోండి) అప్పుడు sentence ఏమవుతుంది?
Dad didn't bother about what pay I would get. - didn't (main clause), would get - subordinate clause.

M. SURESAN

¶ Main clause present tense, future tenseలో ఉంటే sub ordinate clause ఏ tenseలో అయినా ఉండవచ్చు- అర్థం చెడకుండా, అర్థాన్నిబట్టి.

PRACTISE THE FOLLOWING

Subhash: Vinod, నేను కనుక్కుంటాను. నిన్న వాడిక్కడికి వచ్చాడా, లేదా అని.
Vinod: నాకు కచ్చితంగా తెలుసు. నిన్న వాడిక్కడ ఉన్నాడని.
Subhash: అయితే నన్నెందుకు కలవలేదో నాకు అర్థం కావటంలేదు.
Vinod: నిన్ను ఈ రోజు రేపొక కలుసుకుంటానని అన్నాడు.
Subhash: నేను వారం కిందటే అన్నాను వాడితో. సాయంత్రం 5-7 మధ్య నన్నెప్పుడన్నా కలుసుకోవచ్చని.
Vinod: నిన్ను కలుసుకునే ప్రయత్నంలోనే ఉన్నానని, నీకివ్వాలన్న పుస్తకాలు ఇవ్వాలని ప్రయత్నిస్తున్నట్లు కూడా చెప్పాడు నాతో.
Subhash: Phone చేద్దామంటే ఇక్కడ అతనికి Phone లేదు.
Vinod: నేను ఇప్పటికే రెండుసార్లు చెప్పాననేటికీ నువ్వు అతడిని కలవాలనుకుంటున్నావని.
Subhash: రేపయినా కలుసుకుంటాడని ఆశిద్దాం.

ANSWER:

Subhash: Vinod, I will find out whether he came here yesterday or not.
Vinod: I know surely that he was here yesterday.
Subhash: Then I do not understand why he did not meet me.
Vinod: He said he would meet you today or tomorrow.
Subhash: I told him a week ago that he could meet me (on) any day between 5 and 7 in the evening.
Vinod: He told me too, that he was trying to meet you and give you the books he had to give you.
Subhash: He doesn't have a phone, even if I want to phone him.
Vinod: I have already told him twice that you have been wishing to see him
Subhash: Let's hope we will meet him atleast tomorrow.

Mahesh: Thank you. Any tips you wish to give me?
(నీవిచ్చే సలహాలు/ సూచనలూ (interview) కు ఏమైనా ఉన్నాయా?)
Madhav: Let's meet this evening, when I am at leisure
(సాయంత్రం కలుద్దాం. అప్పుడు నాకు తీరిక)
Mahesh: Bye.
In the last few lessons we have been discussing clauses. We have seen the following.
1. If the main clause verb is in the past tense, the subordinate clause verb should also be in the past.

¶ Main clause verb past tense అయినప్పుడు sub ordinate clauseలో will, shall, can, may రావు- వాటికి మారుగా would, should, could, mightతో sentences practice చేయండి.
¶ Main clause verb past tense అయితే, subordinate clause లో-
1) am, is వాడం, వాటి బదులు was వాడతాం
2) are వాడం, దాని బదులు were వాడతాం
3) have, has వాడం, వాటి బదులు had వాడతాం
4) do, does వాడం వాటిబదులు did వాడతాం.
a) నిన్న వాడక్కడున్నాడని నాకు తెలుసు
I knew that he was there yesterday.
b) నువ్వెక్కడున్నావో నాకెవరూ చెప్పలేదు
No one told me where you were.
c) She was proud that she had so much of gold (తనకు చాలా బంగారం ఉండేదని ఆమె గర్వపడేది)

ప్రశ్న: 1) Inurn - ఎలా పలకాలి?
2) To be Form ఏ tense లో ఉపయోగించాలి?
3) As = want, As = intentioned అనే అర్థాలు శంకరనారాయణ డిక్షనరీలో ఉన్నాయి. I as apple అనొచ్చా? As ని ఎన్ని విధాలుగా ఉపయోగించవచ్చు? - కె. అనిల్ కుమార్, పంచలవరం

జవాబు: 1) 'Inurn' అనే మాట నాకు తెలిసి లేదు. కాబట్టి దాని ఉచ్చారణ విషయం out of the question.
2) 'To be' form అనేది form of the verb. 'to be'/'be' forms am, is, are, was, were, shall be etc., లాగా చాలా ఉన్నాయి. ఏ 'be' form, am, is, are లాంటి వాటిలో ఏదీ అనేదాన్ని బట్టి 'Tense' ఉంటుంది. 'Be forms' ను Spoken English మొదటి lessons లో explain చేశాం. చూడండి. కేవలం 'to be' అయితే infinitive. దీనికి tense అంటూ ఉంటే present అవుతుంది. ఒక్కోసారి Past కూడా అవుతుంది. To be = ఉండటం.
3) As కు ఉన్న అర్థాల్లో want, intentioned అనేవి లేవు. మీరు శంకరనారాయణ Dictionary లో సరిగా చూసుండరు. As కు ఉన్న అర్థాలు:

1. వలె, లాగా:
a) He works as hard as his father (father లా కష్టపడి పని చేస్తాడు.)
b) talks as his father does. (వాళ్ల నాన్నలాగానే మాట్లాడతాడు)
2. as అంటే because/ since (కాబట్టి)
a) As he is tall he can bowl well = అతను పొడుగ్గా ఉండటంవల్ల బాగా bowl చేయగలడు.
b) As it is hot, I don't want to go out = ఎండగా ఉంది కాబట్టి, బయటకు వెళ్లాలనుకోవటం లేదు.
3. As అంటే 'గా' -
a) As a doctor, I advise you to eat less - Doctor గా నిన్ను నేను తగ్గించి తినమంటున్నాను.
b) As a player, Ram has no equal = క్రీడాకారుడిగా, Ram కు సమానులు లేరు.
4. As అంటే అంత:
1) He is not as good as you think = అతను నువ్వనుకున్నంత మంచివాడు కాదు. ఈ అర్థాలు మాత్రమే ఉన్నాయి 'As' కు. దీన్నిబట్టి మిగతావి follow అవుతాయి. I as pen, I as apple- అర్థం లేదు.

Jagan: I met our schoolmate Prasad yesterday.
(నిన్న, మన స్కూల్ మేట్ ప్రసాద్ ను కలుసు కున్నా.)

Sekhar: Did you? Long since we saw him. How is he? What did he say?
(అవునా? చాలకాలమైంది అతడిని చూసి. ఎలా ఉన్నాడు? ఏమన్నాడు?)

Jagan: He said he is doing Engineering in Hyderabad.
(హైదరాబాద్ లో ఇంజనీరింగ్ చేస్తున్నానని చెప్పాడు.)

Sekhar: I think he is in his second year.
(సెకండ్ ఇయర్ అనుకుంటా.)

Jagan: No. He said he is in his 3rd year.
(కాదు. అతనే చెప్పాడు, థర్డ్ ఇయర్ అని)

Sekhar: Remember? At school the teacher once said that truth wins, he then picked up an argument with her. He told her that was correct in the olden days, and that truth had no place in the modern world.
(గుర్తుందా? స్కూల్ లో మన టీచర్ సత్యమే గెలుస్తుందని చెప్పినప్పుడు వాడమెతో వాదానికి

Look at sentence 1.
He said (that) he is doing Engineering.
ఇక్కడ Main Clause, He said; verb - said - past tense. (ఇది yesterday జరిగిన సంభాషణ) (that) he is doing Engineering - ఇది Subordinate Clause - Verb - is doing - present tense.
So, in this sentence the Main Clause verb is in the past tense and the Subordinate Clause is in the present tense.
Rule ప్రకారం ఇలా ఉండకూడదు కదా. కానీ ఇక్కడ rule వర్తించదు. ఎందుకంటే ఇప్పుడింకా జరుగుతున్న (presentలో జరుగుతున్న) విషయాన్ని నిన్న ప్రసాద్ జగన్ కు చెప్పాడు. చెప్పింది past. కానీ విషయం ఇంకా జరుగుతోంది- అందుకని MC verb past అయినప్పటికీ SC verb ఇలాంటి చోట్ల present tense లోనే ఉంటుంది.

SPOKEN ENGLISH
అంగ్లభాషణ 133

3rd year' అనేదే correct.
కాబట్టి ఇలాంటి చోట్ల, అర్థం కరెక్ట్ గా వచ్చేందుకు MC verb past tense అయినప్పటికీ, SC verb present tense లో ఉంటుంది.
MC verb past tense లో ఉంటే SC verb కూడా past tenseలోనే ఉండాలనే rule వర్తించని సందర్భాలు మరి కొన్ని ఉన్నాయి.
Sentence No. 3 చూడండి:
The teacher once said that truth wins.
(ఒకసారి teacher చెప్పింది సత్యం జయిస్తుందని). ఇందులో MC verb - said - past tense

tense లో ఉండే సందర్భాలు మరికొన్ని.
Sentence No. 4 చూడండి.
He read that boiled water is free from bacteria.
MC- He read - read (రెడ్) - past tense
SC - that boiled water is free from bacteria
Verb is present tense.
ఇందులో SC verb present tense లో ఉండటం, (MC verb past tense లో ఉన్నప్పుడు) తప్పు కాదు- సరైనదే. ఎందుకంటే అతడు చదివినప్పుడే కాకుండా ఎప్పుడైనా సరే మరిగిన నీళ్లలో క్రిములు ఉండవు. ఇది fact of science. అంటే శాస్త్ర ప్రమాణమైన సత్యం. అందుకని ఇక్కడ కూడా MC verb

can't achieve anything without hardwork

దిగాడు. సత్యం గెలవటం పాత రోజుల్లో అని, ప్రస్తుత ప్రపంచంలో సత్యానికి తావు లేదని.)

Jagan: Yes, I do. I remember too his drinking only boiled cooled water from the day he read that boiled water is free from bacteria.
(అవును. అంతే కాకుండా కాచి చల్లార్చిన నీళ్లలో బ్యాక్టీరియా ఉండదని చదివినప్పటి నుంచి అవే తాగటం కూడా నాకు గుర్తే.)

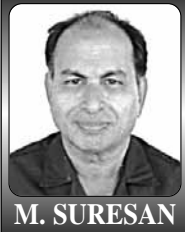
Sekhar: He is a peculiar type, isn't he?
(విచిత్రమైన రకం కదా అతడు?)
(Peculiar = పెక్యూలియ - 'క్యా' నొక్కి పలు కుతాం = మామూలుకంటే భిన్నంగా ఉన్న)

Jagan: Yes. He doesn't believe others easily.
(అతడు ఇతరులను సులభంగా నమ్మాడు.)

(Rule ప్రకారం SC Verb past tense లో ఉండవచ్చునుకోండి; He said he was doing Engineering అని sentence అవుతుంది- అర్థం? అతను Engineering చేస్తున్నానని was doing = గతంలో అనే అర్థం వస్తుంది, అంటే ఇప్పుడు కాదని కదా? కానీ అతడు ఇప్పుడు కూడా Engineering చేస్తున్నాడని కదా భావం! అందుకని verb present tense

Sentence No. 2 కూడా అంతే.
He said (yesterday) that he is in his 3rd year.
MC Verb - said, Past tense; SC verb - is present tense.
ఇక్కడ కూడా MC verb past tense కాబట్టి, SC verb కూడా past tense లో ఉండాలనే rule వర్తించదు. ఎందుకంటే rule ప్రకారం sentence ను మార్చామునుకోండి. అప్పుడు sentence:
He said (yesterday) that he was in his 3rd year అవుతుంది. అంటే అర్థం, అతను 3rd year లో ఉండటం, గతంలో (was), కానీ, ఇప్పుడు కాదనే వస్తుంది. కానీ చెప్పినప్పుడే (నిన్న) కాకుండా ఇప్పుడు కూడా 3rd year కదా. అందుకని ఇక్కడ 'he is in his

SC verb - wins - present tense
Rule ప్రకారం SC verb కూడా past tense (won) రావాలి. అలా మార్చామునుకోండి- The teacher once said that truth won అవుతుంది- అర్థం: నిజం గతంలో గెలిచేది (అంటే ఇప్పుడు గెలవటంలేదని) అనే అర్థం వస్తుంది. ఇది కాదు కదా భావం? అసలు భావం సత్యం ఎప్పుడూ గెలుస్తుందని. అలా అర్థం రావాలంటే Truth wins అని present tense లోనే వాడతాం. కాబట్టి ఇక్కడ SC verb present tense లోనే ఉంది. MC Verb past అయినప్పటికీ 'Truth wins', 'Goodness is rewarded' (మంచికి ఫలితం ఉంటుంది), Justice prevails (న్యాయానిదే పైచేయి - ఇలాంటి వాక్యాలను generalisations అంటారు.
విషయంలో, MC verb past tense అయినప్పటికీ, SC Verb present tense లోనే ఉంటుంది.
MC Verb past అయినప్పటికీ, SC verb present

past tense అయినప్పటికీ SC verb present tense లోనే ఉంటుంది.
నిత్యసత్యాలు (universal truths) విషయంలో కూడా. MC verb, past tense అయినప్పటికీ, SC Verb present tense లోనే ఉంటుంది.
eg: Galileo discovered that the earth goes round the sun.
(భూమి, సూర్యుడి చుట్టూ తిరుగుతుందని గెలీలియో కనిపెట్టాడు) Subordinate clause- universal truth తెలుపుతోంది కాబట్టి, MC verb past tense అయినప్పటికీ, SC verb present tense.
MC verb past tense అయితే, SC verb కూడా past tense ఉండాలనే rule వర్తించని చోట్లు:
If the subordinate clause states
1) a universal truth (నిత్య సత్యం)
2) a fact of science (శాస్త్ర ప్రకారం తెలిసిన విషయం)
3) a generalisation (Truth wins, etc) and
4) a regular/repeated action continuing into the future
ఈ నాలుగు కూడా ఈ rule కు మినహాయింపులు.

Practise the following in English

Sasikanth: నీకు తెలుసా. వినయ్ ఇప్పుడో పెద్ద bank officer అని?
Yaswanth: నాకెప్పుడో తెలుసు. నేనే కదా నీకు చెప్పింది. పోయినవారం, వాడు ఆ బ్యాంక్ లో మంచి పోజిషన్ లో Mumbai లో ఉన్నాడని?
Sasikanth: అవును. గుర్తొచ్చింది. నేను నిన్ను పేపర్ లో కూడా చదివా. అతడా bank కు వైస్ ప్రెసిడెంట్ అని.
Yaswanth: వాడీ రోజు ఆ పోజిషన్ position లో ఉండటానికి వాడు చాలా శ్రమపడ్డాడు. ఎప్పుడూ అంటూండేవాడు. కష్టపడనిదే ఏదీ సాధించలేమని. చాలా కష్టపడి పరీక్షలు పాస్ అయ్యాడు. పైకొచ్చాడు.
Sasikanth: అవును. అంతేకాకుండా, ఏది చదివినా అర్థం చేసుకోవటానికి చదివేవాడు. ఒకసారి అన్ని వస్తువులూ భూమ్మీదకి ఒకే వేగంతో పడతాయని అర్థం చేసుకోవటానికి ఒక బుక్, పెన్ కింద పడేశాడు.
Yashwant: ఇంకా పైకొస్తాడు వాడు.

Answer:

Sasikanth: Do you know, Vinai now is a big officer in a bank?
Yashwant: I knew it long ago. Isn't it I who told you last week that he is in a good position in a bank?
Sasikanth: Yes, it is you; I remember. I read in the papers too, Yesterday, that he is the vice president of the bank.
Yashwant: You know that he worked very hard to be in that position now. He always used to say that we can't achieve anything without hardwork. He worked hard and passed exams, and he came up that way.
Sasikanth: That's right. Moreover, he always studied things to understand them. Once, to understand all objects fall to the ground at the same speed, he let fall a book and a pen on the ground.
Yashwant: He will come up further.

Akhilesh: (Do) you know when the matches begin?
(Matches ఎప్పుడో తెలుసా?)

Avinash: Hemanth is the man who can give the information.
(నీకా సమాచారం ఇవ్వగలిగింది Hemanth)

Akhilesh: I wish to know the date of the match which they play here.
(ఇక్కడ ఆడే match date తెలుసుకోవాలని ఉంది). I am not interested in the matches at the other venues. (ఇతర చోట్ల matches లో నాకు interest లేదు)

Avinash: Hemanth is out of town now.
(హేమంత్ ఇప్పుడు ఊళ్లో లేడు)

Akhilesh: Who is the person that can tell us about it?
(మనకు దాన్ని గురించి చెప్పగలిగేవారెవరు?)

Avinash: Here is the phone number which you can call for the information
(నీక్కావలసిన సమాచారం కోసం ఫోన్ చెయ్యాలి number ఇదిగో)

Akhilesh: Why don't you call?
(నువ్వెందుకు చేయకూడదు?)

Avinash: Cricket is a game which does not interest me
(నన్ను interest చేయని (ఆసక్తి కలిగించని) game cricket = నాకు cricket లో interest లేదు)

Akhilesh: You seem to be the only one who is not interested in it.
(అందులో interest లేనివాడివి నువ్వొక్కడిలాగే ఉన్నావు).

Avinash: When I see people who show interest in cricket, I think they are mad.
(cricket లో interest ఉన్నవాళ్లను చూసి నవ్వుడు వాళ్లు నాకు పిచ్చోళ్లనిపిస్తుంది)

Akhilesh: OK, OK. Tastes differ.
(సరే, సరే, ఒక్కొక్కరికి ఒక్కో అభిరుచి). Let's not argue about it. (దానిగురించి వాదించొద్దు మనం).

Let us now study the SCs having who, whom, which, whose and that, and the MCs (Main Clauses) they are joined to.
కింది ప్రతి SC ని దాన్ని join చేసిన MC తో కలిపి చదవండి- అవి ఉన్న sentences అర్థం easy గా అర్థం చేసుకునేందుకు. (చాలా సందర్భాల్లో English లో MC, SC, order, తెలుగులో reverse (వ్యతిరేకం) అవుతుంది- ముందుది వెనక, వెనకది ముందుగా..)

SUBORDINATE CLAUSE	MAIN CLAUSE	SUBORDINATE CLAUSE	MAIN CLAUSE
1 the man who can give you the information. = నీకా సమాచారం ఇవ్వగల వ్యక్తి	Hemanth is హేమంత్ I wish to know I wish to know	6 ... the only one who is not interested in it = అందులో ఆసక్తిలేని ఒకే వ్యక్తి	You seem to be నువ్వొక్కడిలాగే
2 the date of the match which they play here = వాళ్లిక్కడ ఆడే match తేదీ	నేను తెలుసుకోవాలనుకుంటున్నా.	7 ... people who show interest in cricket = Cricket లో ఆసక్తి చూపించేవాళ్లను	ఉన్నావు I think = నాకనిపిస్తుంది
3 the person that can tell us about it = దాని గురించి చెప్పగలవ్యక్తి	Who is? ఎవరు?	... When I see = నేను చూసినప్పుడు ... (that) they are mad = వాళ్లు పిచ్చివాళ్లని (3 SCS ఉండటం గమనించండి)	
4 ..the phone number which you can call for the information = నీక్కావలసిన సమాచారం కోసం phone చేయాలిన సంఖ్య	Here is. ఇదిగో	8. a) ... the one whose voice is good = గొంతు బాగా ఉన్న ఒకరు	She is = ఆమె
5 ... a game which does not interest me = నాకు ఆసక్తి కలిగించని game	Cricket is Cricket	b) ... the hero whom I like నేను ఇష్టపడే hero	He is = అతను

NOW SIMPLIFY THE FOLLOWING:

(కిందివాటిలో who, whom, which, etc., తో వచ్చే clauses ను మామూలుగా simple గా మార్చండి.)
eg: The book which I bought yesterday is here = I bought this book yesterday.

- 1) He is the man who tore the book.
- 2) They are the people whose houses look beautiful.
- 3) We are the students whom they admitted.
- 4) These are the books which are interesting but expensive.
- 5) Those who play cricket think they are great.
- 6) This is a problem which is easy enough to solve.
- 7) Can you show me a man who dislikes cricket?
- 8) This is a question to which no one knows the answer.
- 9) A man who is poor should not waste money.
- 10) These are all sentences which we can simplify.

Cricket...does not interest me

మనం ఇంతవరకు చాలా రకాల sub ordinate clauses గురించి తెలుసుకున్నాం కదా. ఈ conversation లో వాడిన subordinate clauses చూడండి. ఈ conversation లో ఉన్న sub ordinate clauses వాడకుండా we can carry on conversation. వీలయినంతవరకు ఈ sub ordinate clauses ను వాడకుంటే మంచిది. అయితే ఇది బాగా తెలుసుకోవటం అవసరం, అవతలివాళ్లు వీటిని వాడిన పుడు మనకర్థమవ్వాలి కదా. అందుకని వీటిని తెలుసుకుందాం. అత్యంత అవసరమైనప్పుడే వాడదాం. బాగా study చేద్దాం.

ఇదీ ఈ రకం Subordinate Clauses నూ, అవి కలిపి ఉండే Main Clauses నూ అర్థం చేసుకోవాలైన విధానం.
(ఇలాంటి Clauses కు అర్థం ఏమిటని చాలా మంది పాఠకులు మాకు రాసిన questions అన్నింటికీ సమాధానం ఇడే).

మళ్ళీ గుర్తుంచుకుందాం: వీలయినంతవరకూ ఇలాంటి SCs ను మన conversation లో వాడకుండా ఉంటే మన conversation, simple గా, direct గా, interesting గా ఉంటుంది. కాని వీటిని బాగా తెలుసుకోవటం అవసరం - ఇతరుల conversation correct గా అర్థం చేసుకోవటానికి.

- ఇవి వాడకుండా, ఇదే అర్థం వచ్చే చిన్న చిన్న sentences వాడటం ఇలా:
- 1) Hemanth is the man who can give you the information = Hemanth can give you the information.
 - 2) I wish to know the date of the match they play here = I wish to know the date of the match here.
 - 3) Who is the person that can tell us about it? = Who can tell us about it?
 - 4) Here is the phone number which you can call for the information = You can call this phone number for the information.

- 1) ... the man who can give the information
- 2) ... the match which they play here
- 3) ... the person that can give the information
- 4) The phone number which you can call
- 5) ... a game which doesn't interest me.
- 6) the only one who is not interested in it
- 7) people who show interest in cricket.
పై SCs అన్నింటిలో who, which, that వస్తున్నాయి కదా. వీటిని చూడండి.
- 8) a) She is the one whose voice is good.
b) He is the hero whom I like.
a), b)లో SCs a) the one whose voice is good
b) ... the hero whom I like
whose, whom తో కూడా, who, which, that ఉన్న SCs (Subordinate Clauses) ను చేయవచ్చు కదా?

- 5) Cricket is a game which does not interest me = Cricket/ The game cricket does not interest me.
- 6) You seem to be the only one who is not interested = You alone seem to be not interested/ uninterested (alone = only = మాత్రమే. అయినప్పటికీ ఇక్కడ you only కంటే you alone, better.)
- 7) People who show interest in cricket = People interested in cricket.
- 8) She is the one whose voice is good = Her voice is good.
- 9) He is the hero whom I like = I like that hero.
చూశారు కదా? Who, Whom, Whose, Which, that clauses ను ఎలా సరళం (simple) గా, direct గా చేయవచ్చో మన conversation ఎప్పుడూ simple గా, direct గా ఉంటే natural (సహజం) గా ఉంటుంది.

ANSWERS:

- 1) He took the book.
- 2) Their houses look beautiful.
- 3) They admitted us (ఇది conversation లో మాత్రమే)
- 4) Those books are interesting but expensive.
- 5) Cricket players/ cricketers think they are great.
- 6) This problem is enough to solve.
- 7) Can you show me a hater of cricket? (hater = ద్వేషి- ఒకప్పుడు- చాలా అరుదుగా ఇచ్చిన 'who' clause sentence వాడటం తప్పనిసరి అవచ్చు కానీ వీలయినంతవరకూ వాడకపోవటం మంచిది.)
- 8) No one knows the answer to this question.
- 9) A poor man should not waste money.
- 10) We can simplify all these sentences.

ప్రశ్న: ought be, dare be, need be లను ఏ విధంగా ఉపయోగించాలి?
- కె.నర్సింహారెడ్డి, హైదరాబాద్.

జవాబు: 1) **Ought be** - ought be implies an obligation - it more or less means, 'must be'. But 'ought' always expresses a moral obligation - some thing a person is expected to do as a moral obligation. **eg:**
a) you ought to be respectful to elders. (Morals require that you should be respectful)
b) Humans ought to be kind to animals
c) A youngster like you ought not talk like that to elders.
2) **Dare:** Meaning and use no.1. Be brave enough to do something. He doesn't dare (to) talk to another woman in his wife's presence = He isn't brave enough to do it. In this sense, 'dare' is usually used with 'not'. He dare not do it = He doesn't dare to do it. 'He dare not do it' is more common.

Meaning and use no.2. Used to warn some one against doing some thing/ tell someone strongly not to do something. **eg: a)** Don't you dare talk to me like that again! (= I warn you not to talk to me like that again.) **b)** How dare you to talk like that to me?
Meaning and use no.3: To persuade someone to do some thing. **eg:** They dared him to climb up the mountain = They persuaded him to climb up the mountain.
Imp: 'Dare' is used mostly with 'not' if it is used with the meaning of 'be brave enough'
3) **Need be:** 1) 'Need' is used as a 'main' verb, as well as a 'model'.
eg: a) I need some money - here 'need' with the meaning of 'being in need' is a main verb.
b) He needs her help - needs is a main verb.
2) Followed by not, it is used in the following manner.
a) You need not go now. (It is not necessary)
b) He need not come here again (It is not necessary)

Susanth: Here's good news for you. Vishal has achieved what he set out to achieve. He has got the 5th rank in the entrance exam (నీకో శుభవార్త. విశాల్ అనుకున్నది సాధించాడు. ఎంట్రన్స్ ఎగ్జామ్లో 5th rank తెచ్చుకున్నాడు)

Prasanth: That's news to me. I haven't known it. Vishal's is an achievement indeed. I am eager to see him and congratulate him.

(నాకు తెలియదు. ఇప్పుడు నువ్వు చెబితే తెలిసింది. విశాల్ ది గొప్ప విజయమే. వాడిని కలుసుకొని congrats చెప్పాలని ఆతృతగా ఉంది)

Susanth: I met him accidentally this morning. He told me of it then. He was accompanying his dad to some place. His dad was very happy.

(ఈరోజు ఉదయం నేను అతడిని అనుకోకుండా కలుసుకున్నా. అప్పుడు చెప్పాడతను. వాళ్ల నాన్నతో కలిసి ఎక్కడికో వెళ్తున్నాడు. ఆయన కూడా చాలా సంతోషంగా ఉన్నాడు)

Susanth: Thanks for the encouragement. I am on my way to college. See you.

(నీ ప్రోత్సాహానికి ధ్యాంక్స్. నేను కాలేజ్ కెళ్తున్నా. మళ్ళీ కలుద్దాం)

పై సంభాషణలోని ఈ మాటలు గమనించండి.

- 1) Vishal has achieved
- 2) Vishal's is an achievement indeed
- 3) I am eager to see him
- 4) I met him accidentally
- 5) He was accompanying his father
- 6) I admire the way he worked hard.
- 7) He was a bit ashamed
- 8) What's your target.
- 9) I can't afford it.

English conversation లో high frequency words (అతి తరచుగా వాడే మాటల్లో) ఇవి కొన్ని. వీటి అర్థం, ఉపయోగం చూద్దాం.

- 1) **achieve** - అచీవ్, 'చీ' నొక్కి పలుకుతాం. అర్థం: సాధించటం - దీనికి past tense, past participle - achieved.
- a) Our freedom fighters achieved Independence for us: మన స్వాతంత్ర్యయోధులు మనకు స్వాతంత్ర్యాన్ని సాధించారు.
- b) People who work hard achieve success కష్టపడి పనిచేసేవాళ్లు విజయం సాధిస్తారు.
- c) Tendulkar achieved the highest number of test centuries

Kiran: The great cricketer is coming to town. I am eager to see him and take his autograph.

గొప్ప క్రికెటర్ ఊళ్లోకొస్తున్నాడు. అతడిని చూసి, ఆటోగ్రాఫ్ తీసుకోవాలని ఆతృతగా ఉంది.

- 4) **accidentally = by accident** = అనుకోకుండా
- a) Newton discovered the law of gravitation accidentally/ by accident = న్యూటన్ అనుకోకుండా భూమ్యాకర్షణ సిద్ధాంతం కనిపెట్టాడు.
- b) As I raised my hand, it hit him accidentally = నేను చెయ్యెత్తేసరికి, అనుకోకుండా అది అతడికి తగిలింది.
- c) I stepped on his shoes accidentally = అనుకోకుండా అతడి షూస్ మీద నేనడుగు పెట్టాను. అనుకోకుండా, మనం ఎదురుచూడకుండా జరిగేవి కాబట్టే Road ప్రమాదాలు, పడటం లాంటి ప్రమాదాలను accident అంటారు.

b) My target is to be a computer professional

నా లక్ష్యం computer professional అవటం.

లక్ష్యం నిర్దేశించుకోవటం = Set a target
లక్ష్యం సాధించటం = achieve the target/
clear the target/ hit the target.

మనం గురిచూసే లక్ష్యం కూడా target (shooting లో)

9) **Afford** = ఏదైనా కొనగల/ పొందగల స్థోమత.

a) I cannot afford a car = కాదుకొనే స్థోమత నాకు లేదు.

b) He can afford a number of such buildings = అలాంటి ఇళ్లు ఎన్నైనా కొనగల స్థోమత అతడి కుంది.

c) With the exam tomorrow you can't afford to go to bed so early = రేపు పరీక్షపెట్టుకొని అంత త్వరగా నిద్రపోయే అవకాశం నీకు లేదు.

ఇవీ ఈ మాటల వివరాలు. మన daily conversation లో వీటిని వాడే అవకాశాలు ఎక్కువ. Practice చేయండి.

EXERCISE

- Ram:** Hi Shyam, కారు ఎప్పుడు కొంటున్నావు?
Shyam: Bike కొనే స్థోమతే లేదు. ఇంక కారెక్కడ కొనను?
Ram: అలాగా? / నిజంగానా? మీ నాన్న పెద్ద Shopping Complex owner కదా?
Shyam: అది ఆయన complex. నాది కాదు కదా? నేను సంపాదించగలిగిందే నా డబ్బు. దాంతో car కొనటమే నా లక్ష్యం.
Ram: మీ నాన్న డబ్బుతో కొనవచ్చుకదా?
Shyam: అది నేను సాధించింది కాదు కదా? మా నాన్న సాధించింది.
Ram: నిన్ను నేను అనుకోకుండా Venu ను కలుసుకున్నాను. వాడి నాన్న వాడికి bike కొనిచ్చాడని చెప్పాడు.
Shyam: మా నాన్న డబ్బులతో వచ్చే car ను అనుభవించాలనే ఆతృత నాకు లేదు.
Ram: నీ పద్ధతి మెచ్చుకుంటున్నాను.

ANSWER

- Ram:** Hi shyam, when are you buying a car?
Shyam: I can't afford even a bike. How can I buy a car?
Ram: Indeed? Isn't your father the owner of a big shopping complex?/ Doesn't he own a big shopping complex?
Shyam: That is/ belong to dad. What I earn is my money. My target is to buy a car with my money.
Ram: You can buy it with your father's money, can't you?
Shyam: That is not what I have achieved. It's dad's achievement.
Ram: I met Venu Yesterday by accident/ accidentally. He told me his father had bought him a bike.
Shyam: I am not eager to enjoy a car bought with dad's money.
Ram: I admire your policy.

People who work hard achieve success

Prasanth: Which father won't be? I admire the way Vishal worked hard to get such a good rank.

(ఏ తండ్రి సంతోషంగా ఉండడు? విశాల్ అలాంటి rank తెచ్చుకోవటానికి పడ్డ శ్రమను నేను మెచ్చుకుంటున్నాను)

Susanth: Vishal himself wasn't happy. He was a bit ashamed of not getting one of the 1st three ranks.

(Vishal మాత్రం అంత సంతోషంగా లేడు. మొదటి మూడు ర్యాంకుల్లో ఏదీ రాలేదని సిగ్గుపడ్డాడు)

Prasanth: What about you then? You are going to take the exam next year, aren't you? What is your target?

(నీ సంగతేంటి మరి? వచ్చే సంవత్సరం నువ్వు కూడా ఎంట్రన్స్ ఎగ్జామ్ రాయబోతున్నావు కదా! నీ లక్ష్యం ఏంటి?)

Susanth: My target is one of the first ten ranks. But I am not sure. Our college isn't as good as Vishal's

(మొదటి 10 ర్యాంకుల్లో ఉండాలనేది నా లక్ష్యం. కానీ అంత నమ్మకం లేదు. మా కాలేజ్ విశాల్ వాళ్ల కాలేజ్ లా అంత మంచిది కాదు)

Prasanth: Why didn't you join that college, then?

(మరి ఆ కాలేజ్ లో ఎందుకు చేరలేదు?)

Susanth: The fees there are too high. I can't afford that.

(అక్కడ fees చాలా ఎక్కువ. నేను అంత భరించలేను)

Prasanth: I understand. Do try your best. You will get it.

(అర్థం అయ్యింది. నీ శక్తికొద్దీ ప్రయత్నించు. ర్యాంక్ తెచ్చుకుంటావు)

Tendulkar అందరికంటే ఎక్కువ test centuries సాధించాడు.

2) **Achievement:** ఎవరైనా సాధించిన విషయం.

- a) అతడు సాధించింది గొప్ప విషయమే
His achievement is really great.
- b) Anand's achievement makes India proud ఆనంద్ (Chess లో) సాధించిన ఘనత మనకు గర్వం కలిగిస్తుంది.

ii) **Indeed:** ఇనీడీడ్ - 'డీ' నొక్కి పలుకుతాం. దీని అర్థం- నిజంగానే అని: అయితే ఒక భావాన్ని తెలుపుతున్నప్పుడు, దాన్ని ఇంకా నొక్కిచెప్పటానికి indeed వాడతాం. ఇది conversation లో చాలా సహజంగా ఉంటుంది.

Bhavan: Do you like it? (నీకది నచ్చిందా?)

Sravan: (I like it) verymuch indeed (చాలా నచ్చింది- అని నొక్కి చెప్పటం.)

I like it వదిలేసి చెప్తుంటారు సామాన్యంగా.)
Indeed ఇంకో వాడకం, మనం నమ్మలేనిదేదైనా ఎవరైనా చెప్పినప్పుడు, నమ్మలేకపోవటాన్ని తెలియచెప్పటం (నిజంగానా? అవునా? లాంటి మాటలతో మన అవనమ్మకం తెలియజేసే అర్థంతో **Indeed** వాడతాం)

Praveen: I met the CM today and talked to him for an hour.

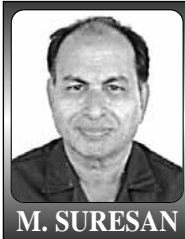
(నేను ఈరోజు ముఖ్యమంత్రిని కలుసుకుని గంటసేపు మాట్లాడాను)

Prakash: Indeed? (నిజంగానా?) -

అవనమ్మకం (disbelief) వ్యక్తపరచటం.

3) **Eager:** ఆతృత (అత్రంగా ఉండటం)
Kiran: I am not coming to college today. (నేనీరోజు కాలేజ్ కు రావటంలేదు.)

Kishore: Why?

M. SURESAN

5) **Accompany** = ఎవరితోనైనా కలిసివెళ్లటం. (past tense, past participle - accompanied)

- a) The President's wife accompanied him on the tour = అధ్యక్షుడి పర్యటనకు ఆయన భార్య ఆయనతో వెళ్లింది.
- b) His dog always accompanies him = అతడి కుక్క ఎప్పుడూ అతడితో వెళ్తుంది.
- c) The client accompanied the lawyer to the court = lawyer తో client court కు వెళ్లాడు. ఒక సంగీతవాద్యం, ఇంకో సంగీతవాద్యం కలిపి వాయిచినా, ఒకరూ పాడుతున్నప్పుడు, ఓ వాద్యం అనుసరించినా, అది accompany అవుతుంది. The fluit accompanied him = అతని పాటకు వేణువు తోడయింది.

6) **admire** = మెచ్చుకోవటం. (ఒకరి గొప్పదనాన్ని, achievement ను, అభిమానంతో మెచ్చుకోవటం)

- a) I admire MS Subbulakshmi's voice MS Subbulakshmi గొంతును నేను మెచ్చుకుంటాను.
- b) Everyone admires Tendulkar's great achievement = Tendulkar సాధించిన ఘనతను అందరూ మెచ్చుకుంటారు.

7) **ashamed** = సిగ్గుపడటం.

- a) He is ashamed of his low marks తన తక్కువ మార్కులకు అతనెంతో సిగ్గుపడుతున్నాడు.
- b) The father is ashamed of his son's behaviour కొడుకు ప్రవర్తనకు తండ్రి సిగ్గుపడుతున్నాడు. To be Ashamed of అంటే సిగ్గుపడటం కదా? దీనికి వ్యతిరేకం- గర్వించటం- to be proud of.

8) **Target** = లక్ష్యం. (Pronunciation= టాగిట్)
a) The company has set a target of 20% increase in sales = ఆ company లక్ష్యం అమ్మకాలలో 20% పెరుగుదల)